

bb. 61. beszakadt szekszárd főtere

vid/tr/e cz

1965. június 14.

szekszárdon nagy robajjal beszakadt a város régi központjában, az emelkedőn épült béla téren az uttest egy autóbusz elhaladása után. az aszfaltburkolatu téren beomlott mély üregben körboltozatos nagy csatorna tárult fel. kiderült, hogy a szőlőhegyekről lefolyó vizeket elvezető, félévszázados főgyűjtő csatorna került napvilágra. a javítási munkákat azonnal megkezdték. a továbbiakban nemcsak helyreállítják a beomlott részt, hanem egy akna beépítésével is biztonságosabbá teszik a csatornát és a fellette való közlekedést. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 43. számú hírlink / magyar- ndk árucserét... / első bekezdésének 4.-5. sorában a név és cím helyesen:

wolfgang bethe, az ndk kereskedelem- és közellátásügyi miniszterhelyettese

21.50/a

- v é g e -

- 40 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. június 15.

bb 1. sikeres kezdeményezések az üzemi balesetek számának csökkentésére

ms/tm/s zs cz

1965. június 15.

az utóbbi időben számos fővárosi üzemben vezettek be olyan intézkedéseket, amelyek elősegítik a dolgozók testi épségének megővését. a tapasztalatok szerint a balesetek nagy részét - sokszor 25-30 százalékát is - az alkoholfogyasztás okozza. ezért több üzemben rendszeresen szűrőpróbaszerűen szonda-vizsgálatot tartanak munkakezdés előtt. ha a vizsgálat alkoholfogyasztást mutat ki, a munkás aznap nem veheti fel a munkát. a xvi. és xxi. kerületben az alkoholfogyasztásból eredő balesetek megelőzése érdekében az üzemek közelében levő italboltokat bezárták, vagy megtiltották a reggel nyolc óra előtti árusítást.

a magyar pamutiparban és több más üzemben meghonosították a kötelező balesetvédelmi oktatás anyagának számonkérését. 14 budapesti nagyüzemben - köztük a kőbányai textilben, a hazai fésűsfonóban, a ganz- mávágban, az egyesült izzóban, a beloiannisban, a telefongyárban, a budapesti csokoládégyárban, a budapesti keksz- és ostyagyárban - bevezették a munkaközi szüneteket, a tízperces szünetekben a dolgozók frissítő, könnyű tornával pihentetik idegeiket, szemüket. az eddigi tapasztalatok kedvezőek: nemcsak a balesetek száma csökkent és kevesebben kerültek betegállományba, hanem a munkafegyelmet is javult és a termelés növekedett. a közeljövőben tíz további nagyüzemben vezetik be ezt a külföldön is bevált, korszerű módszert. /mti /

--

- 1 -

bb 2. rendelkezés az elsősztályosok fogászati ellátásáról

hi/tr/s zs cz

1965. június 15.

a fővárosi tanács egészségügyi osztálya utasítást adott ki a beiskolázandó gyermekek fogorvosi ellátásáról. a rendelkezés, amely mintegy 18.000 budapesti gyermeket érint, a többi között előírja, hogy a beiskolázás előtti szűrővizsgálat alkalmával a fogászati kezelésre szoruló gyermekeket a lakóhely szerint illetékes szakrendelőbe kell irányítani. a tanulók fogászati ellátását úgy szervezik meg, hogy az első osztályba lépők fogazatát még az iskolaév megkezdése előtt rendbe hozzassák. a kezelések időpontját úgy határozzák meg, hogy az a szülők, vagy kísérők elfoglaltságát ne zavarja. /mti /

--

bb 3. tatarozzák a háztetőket a vii. kerületben

hi/tr/s zs cz

1965. június 15.

a vii. kerületi házkezelési igazgatóság az idén mintegy 117 millió forintot kerettel gazdálkodik. ennek körülbelül a felét a lakóépületek, a központi fűtőberendezések és a felvonók teljes felújítására, a többi pénzt a kisebb-nagyobb javításokra használják fel. 150 épületen például tetőjavítási munkát végeznek, a következő öt esztendőben pedig a kerület valamennyi lakóházának tetőzetét rendbe hozzák. a kerületi hki központi javítóműhelye 5.000 négyzetméter fűdémcsereit, illetve megerősítést végez ebben az esztendőben. /mti /

--

bb 4. illatfelhőben a szegedi botanikus kert - nyílnak a tigrisfoltos orchideák

vid/kz/tr/s cz

1965. június 15.

a szegedi józsef attila tudományegyetem növénytan intézetének botanikus kertjében erős illatfelhő fogadja a látogatókat. a díszítő körüli öreg fákon függesztett kosarakban nyílnak a tigrisfoltos orchideák. a mexikói virágok édeskés, bódító illatát ezévből sokkal erősebben lehet érezni, mint máskor, amiben szerepet játszik a mostani esős idő, a paradus levegő.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 4./ illatfelhőben.../ 1.folyt./s

szemet gyönyörködtető látvány a nagy, körutaku rosárium pompázása. mintegy háromezer tőn a legváltozatosabb színekben 260 fajta rózsá nyílik. a kuszó-, park-, teahibrid- és babarózsák illatukkal, valamint ríkitó tarkaságukkal messziről magukra vonják a fűvészkerti vendégeinek figyelmét. a gyűjteményben a hagyományos fajtákon kívül a legújabb élénkszíni divatrózsáknak is ugyszólván minden fajtája megtalálható. /mti /

--

bb 5. magyar folklór műsor- sorozat külföldi turisták számára

ae/tné/s fm cz

1965. június 15.

a hazánkba látogató külföldi turisták számára a nyári idényben budapest legjobb művészeti együttesei előadássorozatot tartanak a szakszervezetek fehérvári uti művelődési házában. immár harmadik éve gazdagítják ezzel a külföldi vendégek budapesti programját, akik itt- tartózkodásuk idején szeretnék az eredeti magyar népdal és néptánc kulturát is megismerni. a fehérvári uti folklór műsorok az ibusz prospektusai-ban is szerepelnek, s ez szinte az egyik legvonzóbb programja a világ minden tájáról csoportosan érkező turistáknak. minden szerdán és szombaton többszázan tekintik meg a híres budapesti együtteseknek kizárólag magyar folklorkincsből összeállított műsorát. az idei nyáron zömmel az állami budapest táncgyűjtés szolgáltatja az előadásokat nemzetközi hírű számaival: a „magyar kaleidoszkóp”, és a „magyar képeskönyv”, című előadásaival. ezenkívül az építők „vadrózsák”, együttese, a vasas központi művészegyüttes és a hvdssz bihari táncgyűjtése szórakoztatja az ibusz kalauzolásában fővárosunkkal ismerkedő külföldieket. /mti /

--

- 3 -

bb 6. megvásároltuk a „vörös sivatag,, című alkotást -
több olasz film vár bemutatásra

s/tmé/s fm cz

1965. június 15.

a nemrég olaszországban járt filmátvételi bizottság
tiz új játékfilmet vásárolt meg hazai forgalmazásra. a filmek
közül több már nem ismeretlen a magyar közönség előtt sem, ol-
vashattunk róla a legutóbbi fesztiválok tudósításaiban, sőt
a mozik két olyan filmet is bemutatnak, amelyek a két utolsó
velencei filmfesztiválon díjat nyertek. nagy érdeklődésre szá-
mithat a világhírű rendező, antonioni „vörös sivatag,
című játékfilmje, amelyet az 1964. évi velencei nemzetközi
fesztivál nagydíjával tüntettek ki. az érdekes film főszerepét
monica vitti és richard harris alakítja. a filmet budapesten
a filmmuzeumban, valamint több vidéki városban tűz műsorra.
megismerhetik a film barátai az 1963-as velencei filmversenyen
díjat nyert „a hóhér balladája,, című olasz- spanyol koopro-
dukciót, amelyet berlanga rendezett.

ezenkívül megvásároltuk vittorio gassmann legújabb filmjét,
a „nyári bolondság,, című vígjátékot.- sandra milo és francois
périer főszereplésével forgatta az ismert rendező, pietrangeli
„a látogatás,, című alkotását. egy bikaviador életéről szól
„az igazság pillanata,, című film, amelynek érdekessége, hogy
a szerepeket nem hivatásos színészek játsszák. az egyik fő-
szereplő például miguel mateo miguelin, a híres torreádor, aki
a filmben önmagát alakítja. a nálunk is ismert alberto sordit
és silvana manganot-ot láthatjuk „a feleségem,, című négy
történetből álló filmszatirában. bemutatásra kerül az „amerika
éjjel,, című látványos esztrádfilm is, valamint az „olaszok,
mint mi,, című szatirikus dokumentumfilm is.

ezenkívül a hazai filmszínházak műsorára kerül majd
az ugyancsak szatirikus hangvételű „szép családok,, című
alkotás, amelynek főszerepét annie girardot, toto és
sandra milo alakítja. a cherbourgi esernyők-ből ismert
catherine deneuve játssza a vasco pratolini regényéből
forgatott „józan ész lényege,, című alkotás egyik főszerepét.
a filmet campanile rendezte. a másik két főszereplője pedig
sami frey és enrico maria salerno./mti /

--

- 4 -

bb 7. a pénzváltásnál csalt, sikkasztott - nat hónapi
szabadságvesztésre ítélték

bc/hné/s zs cz

1965. június 15.

kiss gábor, az egyik budapesti pályaudvari kirendeltség
pénzbevitője egy alkalommal az engedélyezettnél nagyobb
értékben vett át beváltásra külföldi valutát turistáktól,
s a hivatalos árfolyamnál kevesebbet fizetett ki forintban.
a különbözetet a beváltási elismervény meghamisításával a
pénztárból kivette.

a központi kerületi bíróság csalásért és sikkasz-
tásért hat hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti /

--

bb 8. egzotikus részleggel gazdagodott a veszprémi állatkert

vid/kz/tr/s cz

1965. június 15.

a veszprémi vadaspark, amely néhány évvel ezelőtt
csak a kárpát medence faunáját mutatta be, az idén látni-
valókban gazdag állatkertté fejlődött. a napokban megnyílt egzotikus
részlegében az oroszlánokon és a majmokon kívül most már lámát,
emut, tarajossünt, erdei tigrismacsskát is láthatnak a balaton
és a bakony vidék ide is ellátogató turistái./mti /

--

bb 9. egykori vállalatának készít műalkotást a lakatosinasból
lett szobrászművész

vid/j/s fm cz

1965. június 15.

a baranyai születésű kalló viktor „munkából jövő bányász,,
címet viselő szobrának felállítását tervezi a mecseki érc-
bányászati vállalat. a fiatal szobrászművész régebben a
vállalat lakatosja volt, és innen került a képzőművészeti fős-
kolára, amelyet sikeresen elvégzett és országos híri művészé
fejlődött. a kovácsolt acéllemezekből formált, nyersbeton-ala-
pokon nyugvó háromméteres szobrot új-mecsekalján, a vállalat
központi irodaházának parkjában helyezik el./mti /

--

- 5 -

bb 10. naponta 27 millió tizezer tonnás űrhajó hold-utazására
elég energiát kapunk a naptól

i tz/gk;m/vg

1965. június 15.

hosszu hetek óta várjuk a meleget hiába, s a késedelem miatt sokan a napot szidják. pedig dr. kulín györgy, az uránia csillagvizsgáló igazgatója szerint sokkal inkább „hibás”, a föld, amiért nem tudja kellően felhasználni a naptól most is szüntelenül érkező energiátömeget. ez az energia a „nyugodt nap”, időszakában sem csökken lényegesen. annyira semmi esetre sem, hogy indokolhatná a mai abnormális időjárást. ezt az energiamentységet csakugyan nem mondhatjuk kevésnek, különösen mióta az űrkutatás, a rádió-, a röntgen - és a neutrínocsillagászat hallatlan mértékben megnövelte ebbeli ismereteinket.

ismerőssé vált ily módon a nap korpuszkuláris sugárzása, az úgynevezett napszél. az az az atomi köteléken kívül álló, tehát plazma-állapotban levő proton-elektron áram, amely a magas légkörrel kölcsönhatásba jutva időnkint „elrontja”, az ionoszférát és ezzel a rádiózást. egyszer szétválasztja a levegő molekuláinak egy részét, máskor sarki fényt idéz elő, ismét máskor megzavarja a föld mágneses terét. a benne rejlő energiát mindenesetre lejuttatja valami módon a föld felszínére.

ugyancsak a naptól kapjuk a kozmikus sugárzás egy részét is. ezek a sugarak a „fler”, -ekből, a nap felületén végbemenő elemi átalakulásokból, mint valami atomreaktorokból indulnak el, s amikor összeütköznek a levegő molekuláival, másodlagos termékeik mint atomszilánkok csapódnak le a földre és hatolnak több száz méternyire a felszín alá szárazon és vizen egyaránt.

a nap legismertebb küldeményei azonban az elektromágneses sugárzások, amelyeknek teljes klaviatúráját szintén csak az utóbbi évtizedekben sikerült fölfedezni. mert a több százezer kilométertől százmilliomod milliméterig terjedő óriási hullámhosszskálán egyaránt megtalálhatók a rádió-, az infravörös, a látható fény-, az ultraibolya, majd a lágy és a kemény röntgen-, és végül a mindenre áthatoló gammasugarak. közülük a meleget közvetlenül csupán a nyolc tizedred- és egy-két századmilliméter közti hullámhosszu infravörös sugarak hozzák, de az energiaszállításban mindegyik sugárzás részt vesz.

8.06/-n

-6-

/folyt.köv./

10.00

le

bb 10. /naponta ... 1. folyt./ m

és itt valóban óriási értékekről van szó. annak ellenére ugyanis, hogy a földre csupán atig több, mint két milliárdod része jut a naptól szétáradó energiának, az elektromágneses sugárzás révén másodpercenként 2.2 kilogramm, egyetlen nap alatt tehát több mint 190 000 kilogramm tömegben rejlő összenergiamentység érkezik hozzánk. ezt az einsteini fogalmat érzékelhetővé teszi az, hogy hétgramm tömegben rejlő energiával a holdra tudnánk juttatni egy tizezer tonnás űrhajót. a naptól jövő energiával tehát naponta több mint 27 millió ilyen óriási űrhajó utját tudnánk fedezni. ezek szerint energiát kapunk a naptól bőségesen, csak azt kellene még megtanulnunk, hogyan tudjuk a legjobban és legokosabban felhasználni. /mti/

bb 11. habsburg-uralkodók művészi portréi kerültek elő a nemzeti színház kelléktárából

i ol/hné/m/fm

1965. június 15.

a nemzeti színház bontásakor a kelléktárból tíz művészi portré került elő, amelyek habsburg uralkodókat - közülük ii. lipót, v. ferdinándot, iii. károlyt, ii. józsefet és i. ferencet-ábrázolják.

az egyik neves bécsi mester által, a 19. század végén alkotott festmény-sorozatot 1946 táján az elhagyott javak kormánybiztossága dekorációs célokra adta át a színháznak. a képek közül különösen az utóbbi időben gyakran „szerepelt”, mária terézia arcása, amely németh lászló „ii. józsef”, című drámájának volt egyik színpadi kelléke. a darab rendezője hívta fel a szakemberek figyelmét a képekre. a festmények devich sándor restaurátor műhelyéből kikerülve a budapesti történelmi múzeum kiscelli uti múzeumának gyűjteményét gazdagítják. /mti/

bb 13. téli használatra is alkalmas lesz a mezőkövesdi zsóryfürdő

vid/lk/m/ki

1965. június 15.

a borsod megyei tanács elhatározta, hogy a mezőkövesdi zsóryfürdő két kis medencéjét téli használatra is alkalmassá teszi. a munkákra mintegy másfél millió forintot fordítanak. a fedett medencékhez 200 személyes, tetőterasszal ellátott, öltözőt is építenek. innen fűtött folyosókon közelíthető meg a melegvizű fürdő. a fedett strand és az öltözők tervezését már megkezdtek. a kivitelezési munkákra az őszi hónapokban kerül sor. /mti/

8.10/-n

-7-

10.00

2

bb 12. elkészült a háromdimenziós másoló-marógép első példánya

1 sl/lk/m/vg

1965. június 15.

a szerszámgépipari művekben elkészült az elektrohidraulikus másoló-marógép első példánya, amely a mintaalkatrész teljes térbeli átmásolására alkalmas. hosszában, szélességében és mélységében egyaránt kitapintja a minta formáját és arról tetszés szerinti mennyiségben hasonló alkatrészeket készít. a háromdimenziós másológépet elsősorban olyan alkatrészek sokszorosítására használják, mint a különféle süllyesztőek, présszerszámok, ahol a változatos alakzat miatt másolóberendezést eddig nem tudtak alkalmazni. termelőképessége négyszer akkora, mint a hagyományos marógépeké. nagy termelékenységé miatt ebből a gépből csupán néhány példányra van szüksége a magyar iparnak, nagyobb sorozatra csak külföldi rendelés esetén kerül sor. /mti/

...

bb 14. növekvő érdeklődés a fiatalok körében a tiszti pálya iránt

1 vt/gg/m/zs

1965. június 15.

az egyesített tiszti iskolán május végén lezárult a felvételi vizsgaidőszak. a tapasztalatok szerint számottevően megnőtt az érdeklődés a tiszti pálya iránt: az idén csaknem háromszor annyian jelentkeztek, mint ahány fiatal felvételére lehetőség nyílt. összefügg a fokozott érdeklődéssel, hogy a tiszti-jelöltek a katonai ismeretek elsajátításával egyidejűleg egyszakos tanári, illetve felsőfokú szaktechnikus oklevelet is szerezhetnek. a tiszti pályát választó fiatalok elsősorban a technikai ismereteket igénylő fegyvernemek iránt érdeklődtek. örvendetes, hogy kevés olyan pályázó volt, akinek felkészültsége, képességei nem feleltek meg a követelményeknek. ebben nagy része van annak, hogy az oktatási reform nyomán az iskolákban bevezették a gyakorlati foglalkozásokat.

a katonai tanintézet illetékeseinek véleménye szerint jól szolgálná a tiszti pályára jelentkezés előkészítését, a felvételi vizsga sikeres letételét, ha a középiskolákban olyan szakköröket is szerveznének, amelyekben a diákok tájékoztatást kapnának a különféle fegyvernemekről. ehhez bármelyik helyőrségben szívesen nyújtanak segítséget a tiszti iskoláról kikerült fiatal tisztek. /mti/

...

-8-

8.44/-n

10.05

bb 15. közösen építve 800.000 forinittal kevesebb

vid lk vm ki

1965. június 15.

sárváron a cukorgyár, a járási rendelő intézet és a járási kórház csatornázását közös berundázással oldják meg. így a csatornahálózat és a tisztítótelep építése 800.000 forinittal kevesebbe, összesen 4.7 millió forintba kerül, mintha a három egymáshoz közelfekvő intézmény külön-külön építkezne. a tervek szerint három kilométer csatornavezeték és tisztítótelepet építenek. az építkezés tervei még az idén elkészülnek, s utána megkezdik a kivitelezési munkákat. /mti/

bb 16. megnyiták a csongrádi „kombájnos iskolák”

vid kz hné vm

1965. június 15.

csongrád megye gépjavitó állomásain az aratás előtti gépszemlékkel egy időben megnyiták a „kombájnos iskolák”. a termelészövetkezetek földjein 10 százalékkal több kombájn dolgozik az idén a tavalyinál, s így most már összesen 358 arató-cséplőgép vesz részt az új termés betakarításában. a megnövekedett géppark jó kiszolgálására 120 új szakembert képeznek ki a most megkezdődött hatnapos szaktanfolyamokon. erre azért is szükség van, mert az új idényben minden gépre két embert számítanak, hogy biztosítsák a nyújtott - 12 órás - műszakot. az új - főleg a fiatal traktorosok közül kiválasztott - kombájnosok elsősorban gyakorlati oktatásban részesülnek. mivel nehéz aratásra számítanak, a nagy gyakorlatlaltal rendelkező idősebb szakemberek arra is megtanítják a kezdőket, hogyan kell dolgozniuk a dőlt, kuszált gabonában. /mti/

bb 17. hatvanhét tanácsi kezeltésű hidat állítanak helyre, illetve építenek újat vas megyében

vid lk vm ki

1965. június 15.

vas megyében az árvíz hatvanhét tanácsi kezeltésű hidat rongált, illetve semmisített meg. a hidak helyreállítását, újjáépítését, ahol erre lehetőség volt, azonnal megkezdték. a munkában mindenütt segítenek a termelészövetkezetek is, mert földjeiket a hidak hiányában csak kerülőkkel, nagy idővesztéssel közelíthetik meg. rátóton, gasztonyban, csákánydoroszlón a termelészövetkezetek munkaerőn kívül számos fogatot is adtak a hidépítéshez. sorkikápolmán, sorkifaludon, magyarulkon szintén sokat segített a termelészövetkezeti tagság. a hidak meglévő felépítését, helyreállítását a honvédség is segíti. /mti/

8.48/-n

10.05

-9-

bb 18. a szolnoki uttörők öregeket támogató „expedíciója.”

vid j vm fm

1965. június 14.

a tanév befejezésével érdekes „expedíciós mozgalmat” indítottak a szolnoki rákóczi uti iskola uttörőőrsei. Környékükön felkutatták azokat az idős embereket, akik hozzátartozó nélkül, magányosan élnek, rendszeresen meglátogatják őket, elvégzik a házkörüli teendőket, takarítanak, fát vágják, vizet hordanak. néhány idős ember portáján „kapás csapatot” alakítottak és segítenek a konyhakerít megművelésében, a pajtások eddig husz idős ember támogatását jegyezték be az őrsi naplóba. /mti/

bb 19. korszerű gépek a veszprém megyei kőbányákban

vid Lk vm ki

1965. június 14.

a veszprém megyei kőbányákban fokozatosan gépesítik a legnehezebb fizikai munkákat és ezzel egyidőben újabb módszereket vezetnek be. a gépesítés lehetővé teszi, hogy egyetlen nagyrobbantással több tízezer tonna követ mozgassanak meg és a tetemes mennyiségű bazaltot emberi kéz érintése nélkül dolgozzák fel. az uzsai kőbányában végrehajtott legutóbbi nagyrobbantásnál például ötvenezer tonna követ nyertek és ezt a mennyiséget kanalas rakodógépekkel továbbították a szállítóberendezésekbe, majd az osztályozóba. korszerű gépekkel rendelkezik már a zalablatápi üzem is, ahol szintén a gépezet álltak a rakodó munkások helyére. a követ fedő meddőréteget fűrgé mozgású, törpe rakodóberendezésekkel távolítják el, a kanalas rakodóberendezések egy másik, nagyobb teljesítményű típusa kezdte meg működését a sümegi bányában, amelyet még az idén szintén modern berendezésekkel látnak el. a beruházás első lépéseként itt is gépi erővel távolítják el a meddőréteget, majd fokozatosan állítják munkába a többi bányagépet. /mti/

bb 21. andersen-mesejáték bemutatására készült a bonyhádi bábszínház

vid j vm fm

1965. június 14.

a fennállásának 15. évfordulóját ünneplő bonyhádi bábszínház „a csodálatos tűzszeres szám” című mesejáték előadására készült. a bábjátékot andersen meséje nyomán szilágyi dezső, az állami bábszínház igazgatója írta. /mti/

8.58/-n

-10-

10.08

bb 22. gyorsítvevő berendezés, automata tároló várja csongrádban az új gabonát

vid/lk/m/ki

1965. június 15.

a csongrád megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat az idény kezdetéig mintegy 22 millió forintot fordít tárházai, malmai felújítására, korszerűsítésére s új, modern tárolók létesítésére.

nődmezővásárhelyen rövidesen átadják rendeltetésének a megye legnagyobb gabonatárolóját, a 300 vagon befogadóképességű silót. a hatalmas, 27 méter magas, 18 cellás betonépítmény automatikus berendezéssel, anyagmozgató és egyéb gépeit központi műszefalról, távvezérléssel mindössze egy ember működteti majd.

a megye egyik legnagyobb malma, a szegedi tiszai malom mellett elkészült a környék legkorszerűbb gyorsítvevő berendezése, hatalmas fogadó garatja, hidmérlege, függőleges serleges felvonója segítségével, kevesebb kezelőszeméllyel, a régebbinek háromszorosát, óránként 200 mázsa gabonát vesznek majd át.

ugyancsak befejezték szentesen, makón és szegeden nyolc nagy, együttesen több mint 5.000 négyzetméter alapterületű tárolószin építését, a dunaujvárosban készült új típusú, előregyártott elemekből épített tárolókba összesen 700 vagon terményt helyezhetnek el. /mti/

bb 24. alkalmi kombájnszerűk a hajdusági termelőszövetkezetekben

vid/kz/hné/m/hk

1965. június 15.

több mint 400 kombájn arat majd idén a hajdusági termelőszövetkezetekben, a rendkívüli időjárás miatt mindenütt gondosan felkészültek mind a gépek üzemeltetésére, mind pedig a gabona szállítására és tárolására. úgy számítják, hogy az idén az átlagosnál nagyobb lesz a gabona nedvességtartalma, s ezért a szokottnál tovább kell majd a kombájnszerűkön tartaniok. a megye száz szövetkezetében az elmúlt esztendőben épült tágas, csővázas gépszinek lesznek a kombájnszerűk központjai. ezek tárolásra is kiválóan alkalmasak. megkezdődött az alkalmi kombájnszerűk kijelölése is. elsősorban a dohánypajtákat használják fel erre a célra. az alkalmi kombájnszerűkkel kétszeresére növelik a gabonaszárításra alkalmas fedett területet. /mti/

9.02/-n

-11-

10.30

le

bb 20. virágpompában a szabotcsi burgonyatáblák
vid kz tr vm 1965. június 14.

Szabolcs-szatmár megye határában 70.000 hold burgonya virágzik. a korai érésű rózsza és gűlbaba fajták után már a közép- és késői érésű is kibontották lila, fehér és rózsaszínű szirmaikat. ilyenkor a „Legérzékenyebb”, ez a növény és a szakembereknek legtöbbet árul el „egészségi állapotáról”, és a várható hozamról. a termelőszoövetkezetek, állami gazdaságok, növénytermesztési brigádjai ebben az időszakban takarítják el a táblákról az ilyenkor könnyen észlelhető vírus- és gombabetegségekkel, a ferítözött bokrokat. ezzel megakadályozzák a betegségek további terjedését. jó alkalom a virágzás időszaka, az első termésbecslésre is. a határszemle bizottságok felkutatnak néhány burgonyabokrot, s a gyökéren elhelyezkedő kórtételeket megítélik meg a várható hozamokat. a nyírség burgonyatermelő táján a tiszaháton már több nagyüzemben végeztek ilyen becslést és megállapították, hogy a csapadékos időjárás ennek a növénynek kedvezett. a kórtételek száma nagyobb, mint az elmúlt években volt, a gumók fejlődése azonban lassabb az alacsony hőmérséklet miatt./mtl/

bb 26. csak akkor alakítanak közös községi tanácsot, ha a lakosság egyetért az összevonással - tájékoztató az elnöki tanács határozatáról

1 di tm vm zs 1965. június 14.

a közelmúltban látott napvilágot a népköztársaság elnöki tanácsának határozata, amely hozzájárult ahhoz, hogy veszprém és zala megyében - a lakosság kérésére - 24 községnek 9 közös tanácsot alakítsanak. a minisztertanács tanácsszervek osztályán elmondták a magyar távirati iroda munkatársának, hogy a legutóbbi összevonással együtt már 210 közös községi tanács működik az országban, s ezek a közös testületek 526 település lakóinak ügyes-bajos dolgait intézik.

hazánkban jelenleg 2.879 a községi tanácsok száma - 1962-ben még 3.021 volt - jóllehet a települések körülbelül egyharmadának 800-nál, mintegy felének pedig 1.500-nál kisebb a lélekszáma. sok helyütt 500-an, illetve 300-an laknak és olyan falucska is akad, ahol száznál is kevesebb név szerepel az állampolgárok jegyzékében. a mezőgazdaság szocialista átalakulásával, a kisebb közös gazdaságok egyesülésével egyidejűleg - elsősorban az ugynevezett aprófalvas vidékeken - egész sor olyan termelőszoövetkezet alakult, amely több település határát olvasztotta egybe. területén pedig két-három, sőt az is megesett, hogy négy községi tanács szervezet felett el-lővá vált tehát, hogy az elaprózott tanács szervezet felett el-járt az idő, s olyan megoldásra van szükség, amely jobban megfelel az új helyzetnek, a megváltozott követelményeknek. így került sor közös községi tanácsok megalakítására, s ezek tapasztalatai alapján a további összevonásokra.
/folyt.köv./
9.10/-n

-12-

c/bb 26. csak akkor.....1.folyt./vm

- az egyesítés minden esetben az önkéntesség elvének tisztelt-ben tartásával történik, - hangzott a tájékoztatás. csak akkor fog-lalkozunk egy-egy ügygel, ha az érdekelt termelőszoövetkezet kezdemé-nyezi és a lakosság is helyesti, támogatja a javaslatot. mindenütt falugyűléseken és a népfront, valamint az egyéb társadalmi szervek fórumán vitatják meg a közös tanács megalakításának gondolatát és csak akkor kerül a felsőbb szervek elé az indítvány, ha egységes a közvélemény és ezt az akaratát írásban is kifejezi.

- az elnöki tanács határozata után az érdekelt községek tanácsai együttes ülésen mondják ki az egyesülést. megválasztják a végrehaj-tó bizottságot - amelyben minden település képviselői helyet kapnak - és döntenek arról is, hogy az ügyek intézésére hol állítanak fel tanácsai kirendeltséget. a tanács tagok általában a következő választá-sokig látják el teendőiket de arra is van lehetőség, hogy az egye-süléssel egyidejűleg rendkívüli választásokat irjanak ki.

- minden község azonos jogokkal és kötelezettségekkel lép be a közösségbe, amelynek egyenlő tagja a közös tanácsnak otthont adó település is. a végrehajtó bizottság székhelyét egyébként az építés-ügyi minisztérium településhálózati tanulmánytervének figyelembe vételével választjuk ki. arra törekszünk, hogy az új központ egyben a terület földrajzi, gazdasági, illetve közlekedési centruma is le-gyen.

- a közös községi tanácsok megalakítása sok szempontból előnyös a lakosságnak. az új, nagyobb egység ugyanis már joggal tarthat számot olyan javító-szolgáltató részlegekre és más intézményekre, amelyek létrehozása külön-külön ésszerűtlen lett volna. kiszámítot-ták például, hogy általános iskolát 1700, művelődési házat 1200, ön-álló orvosi körzetet pedig 3000, vagy ennél nagyobb lélekszámú kö-zségeken gazdaságos, érdemes létrehozni. a közös községi tanácsok ezt is lehetővé teszik, hogy jobb, ésszerűbb beruházási politikát foly-tassanak a környéken, gyümölcsözőbben kamatoztassák a rendelkezésre álló anyagi eszközöket. a fejlesztési előirányzatokból olyan intéz-ményeket építenek, amelyek már nemcsak egy kis település, hanem az egész körzet céljait szolgálják. az összevonás ezenkívül, ha kis mértékben is, csökkenti a tanácsapparátus létszámát és hozzájárul ahhoz is, hogy a különböző területeken a legjobban felkészült szak-emberek tevékenykedjenek - fejeződött be a tájékoztatás./mtl/

9.15/-n

10.25/

-13-

le

10.25/

bb 23. vizsgáznak a milliárdos értékek gondviselői

i szf/hné/m/vg

1965. június 15.

a nehézipar területén több milliárd forint értékű anyagot tárolnak. a hatalmas vagyon megőrzésének, kezelésének, adminisztrálásának, gyors mozgatásának gondja, felelőssége a raktárosokra hárul. munkájuk befolyásolhatja az üzemek termelékenységének, önköltségének alakulását is, fontos tehát, hogy alaposan értsenek mesterségükhöz, munkájukat tökéletes szak-szerűséggel végezzék.

a nehézipari vállalatok raktárosai szorgalmasan részt vesznek szakmai továbbképzésben. a rendszeres, kötelező oktatás megszervezése, 1961 óta tavaly év végéig 110 nehézipari raktáros szerezte meg a felsőfokú szakmai képesítést, az idén pedig több mint 70-en járnak az áruraktározási hivatal felsőfokú konferenciájára. a nehézipari tárca éves középfokú tanfolyamokat rendez vállalati raktárosai részére. az 1963-1964. tanévben elsősízbemegrendezett tanfolyam elvégzése után 621-en jelentkeztek vizsgára. 582-en meg is kapták a szakmai képesítést. bányászati tárolási ismeretekből 255-en, vegyipariból 208-an, villamosenergiái-ipari raktározási tudnivalókból pedig 119-en vizsgáztak. az 1964-1965. évfolyam 700 hallgatóval indult, időközben egy részük lemorzsolódott, most mintegy 600 hallgató vizsgázik, többnyire kielégítő eredménnyel. /mti/

bb 25. megkezdődött hét féle korszerű szerszámgéptípus sorozatgyártása - bővült a külföldi piac, már 1966-ra sem tudnak felvenni újabb rendelést

i sl/tr/m/vg

1965. június 15.

a magyar szerszámgépipar, amely viszonylagos műszaki elmaradottsága miatt exportszempontról évekig iparunk egyik leggyengébb ágazata volt, most jelentős fejlődésen megy keresztül. erre az évre már teljes kapacitását lekötötték a hazai és a külföldi rendelések, sőt 1966-ra már 40 százalékkal nagyobb igényt jelentettek be a rendelők, mint amennyit a gyárak egyáltalán vállalni tudnak.

/folyt.köv./
9.20/-n

-14-

le

10.30f

bb 25. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

kuti-lajos, a szerszámgépipari művek vezérigazgatója elmondta, hogy a versenyképesség érdekében már hosszabb ideje a gyártmányfejlesztés és a szervezethez kettős feladatának megoldásán fáradoznak. mindkét területen eredmények tapasztalhatók. konstrukcióik nagyrésze nemrég még elavultnak számított, az újonnan tervezett gépek kibocsátásában másfél, kéteves elmaradások mutatkoztak. összesen 14 régebben eltervezett új gép sorozatgyártásának mielőbbi megkezdése volt a legfőbb cél, s ha az elmaradást még teljes egészében nem is sikerült pótolni, hét, nemzetközileg is versenyképes géptípus sorozatgyártását az elmúlt hónapokban már megkezdheték. ezek közé tartozik a kop-160-as optikai alakköszörű, a kl-100-as furatköszörű, a ksfm-250-h típusú sikköszörű. említésre méltó, hogy például az optikai alakköszörűnkhez hasonlót rajtunk kívül összesen három ország gyárt a világon. még az idén további új gépek sorozatgyártása is megkezdődik, mint például az egytetemes és a függőleges marógépeké, amelyek nagyrészt azonos alkatrészekkel készülnek, tehát gazdaságosan gyártathatók.

a szerszámgépipari művek termékei, éppen az igényesebb konstrukciók, a nagy pontosság révén az ország leggazdaságosabb árucikkjei közé kerültek. egy dollár értékű exportáru előállítására körülbelül 60 százalékkal kisebb önköltséget igényel, mint átlagosan az ipar többi ágazatában. e viszonylagos önköltséget a minőség, a korszerű javításával tovább igyekeznek csökkenteni. a vállalatnak egyetlen nagy problémája, hogy kevés a szakmunkása, s bár rendelése bőven volna, újabb műszakokat nem tud bevezetni. bizonyos szervezési intézkedésekkel már sikerült javítani a munkaerő hiányon. egyes alkatrészek, mint például a hidraulika gyártását szakosították, s ezzel párhuzamos munkáktól mentesült több gyáregység. ezeknek az intézkedéseknek tulajdonítható, hogy ez év első felében előreláthatólag 17 millió forinttal nagyobb értékű árut tudnak gyártani exportra, mint tavaly az első fél évben. a vezérigazgató véleménye szerint még további tartalékaik is vannak, amelyeket jobb szervezéssel feltárnak és a munkaerőhiány ellenére tovább növelik a szerszámgépipari művel teljesítőképességét. /mti/

9.25/-n

-15-

10.30f

le

bb 27. elutazott hazánkból a.r.crosland, a brit oktatás és tudományos ügyek minisztere

t vt tné vm cz

1965. június 15.

kedden reggel elutazott hazánkból anthony raven crosland, a brit oktatás és tudományos ügyek minisztere és felesége. a brit miniszter itt-tartózkodása során látogatást tett ilku pál művelődésügyi miniszternél is.

a vendégek búcsúztatásánál a ferihegyi repülőtéren jelen volt ilku pál művelődésügyi miniszter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, továbbá a művelődésügyi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

ugyancsak ott volt a repülőtéren i.t.m.pink, a budapesti angol nagykövét és a nagykövetség több beosztottja.

a.r.crosland elutazása előtt magyarországi tapasztalatairól nyilatkozott, s válaszolt a magyar távirati iroda, a rádió és a televízió munkatársainak kérdéseire.

- elsősorban azért jöttem magyarországra - mondotta többek között -, hogy megismerkedjem a magyar oktatási rendszerrel, majd így folytatta: leginkább az kapott meg, hogy milyen étellel teli a magyar oktatási rendszer. látogatásaim során jártam a főteli gyermekvárosban is, itt igen mély hatást tett rám, milyen odaadással végzik az ottani nevelők sajátos munkájukat a gyermekek között, hozzá kell tennem, hogy ilyen jellegű intézmény Angliában nincs.

- veszprémi látogatásom alkalmával érdeklődéssel tanulmányoztam a vegyipari egyetemet. különösen érdekes volt számomra, ennek az egy tárgykörre szakosított felsőoktatási intézménynek a megtekintése, ez szintén olyan dolog, ami az Angliában működő és számos karral rendelkező egyetemekhez képest számomra teljesen újszerű.

- lehetőségem nyílt arra, hogy nagy vonalakban áttekintsem a magyar oktatási rendszer reformjának alapelveit. bár természetesen nem lehetséges egy országban alkalmazott oktatási rendszert más országba átültetni, nem kétséges, hogy a sajátos magyar oktatási rendszerben is van sok olyan vonás, amelyek érdekes tanulságot szolgáltatnak részemre.

/folyt.köv./

10.20

- 16 -

10.32

/bb 27. elutazott...1.folyt./vm

azt követően crosland hangsúlyozta:

- ilku pál művelődésügyi miniszter kollegámmal, aki igen vendégszerető és baráti fogadtatásban részesített, alkalmas volt bővebb eszmecserére, és remélem, hogy mielőbb viszonzhatja látogatásomat Angliában.

arra a kérdésre: milyen közös vonásokat lát a magyar és az angol felsőoktatásban, - a brit miniszter kijelentette: látogatása a budapesti műszaki egyetemen meggyőzte őt arról, hogy szükséges a két ország között az oktatásügy területén már fennálló műszaki cserekapcsolatok bővítése.

- ezt elő fogja segíteni a kulturális cserekapcsolatok általános fejlesztése, amit tervbevetünk - mondotta.

végül a magyar kormányvezetőkkel folytatott tárgyalásairól szövegezte a miniszter és ezek során szerzett benyomásait így összegezte:

- a tárgyalások légköre rendkívül barátságos és szívélyes volt, annak ellenére, hogy nem voltak meghatározott témakörökben hivatalos megbeszélések - közöttem és a magyar vezetők között, megvizsgáltuk, milyen módon erősíthetnénk és fejleszthetnénk tovább a két ország kapcsolatait, elsősorban kulturális téren. úgy látom, hogy a dolgok jól haladnak, véleményem szerint a két ország közötti kapcsolatok jók és tovább fejleszthetők./mti/

10.25/-n

bb 28. a keddre virradó éjszaka mintegy 21.000 ember védte a gátakat - Ausztriában újra árad az Inn - lezárták a margitszigetet a közúti forgalom előtt - részlegesen kiűrik a nagytétnyi hirtaladát

ö sb/hbj/lk/m

1965. június 15.

a Duna hetedik árhulláma hétfőn este - kedden reggel Bécsnél tetőzött 754 centiméteres vízállással. Ausztriában azonban újabb csapadék hullott és hatására ismét árad az Inn folyó. Schardingnél /umlaut/ vasárnapról hétfőig ugyan 32 centiméterrel csökkent a folyó vízállása, de hétfő reggeltől kedd reggelre ismét 104 centiméterrel emelkedett a víz. a Duna a magyar szakaszon kedd reggelre - egy nap alatt - Dunaremeténél 19, Komáromnál 39 centiméterrel áradt. a minden eddigi - jégmentes - vízállást meghaladó árhullám most már olyan Duna-szakaszokat is veszélyeztet, amelyeken a magas part miatt eddig árvédelmi töltésre nem volt szükség. így a Komáromi vasútállomáshoz, valamint a Komárom és Szőny közötti továbbá az Almásfüzitő és Dunaalmás közötti vasútvonal védelmére az éjszaka 800 pályamunkásnak és 300 katonának kellett gyorsan kivonulni. mintegy 20.000 homokzsákot töltöttek meg, hogy a vasúti töltésen az egyik sínpár helyén nyulgátat emeljenek a magas víz ellen. Komáromnál a vág duzzasztja a Dunát, a csehszlovák vízügyi szakemberek legutóbbi jelzése szerint már a vág középső szakaszán, vágsejlyénél kedd reggelre majdnem 1 méterrel apadt a folyó. a torkolati szakaszon viszont még tovább árad.

a Duna vízállása Vácnál hétfő reggeltől kedd reggelre 27 centiméterrel emelkedett. a gyorsan duzzadó folyó miatt a Szentendrei - szigeten horány és surány között az éjszaka és reggel megfeszített erővel magasították a töltéseket. Budapestnél hétfő reggeltől 27 centiméteres áradással kedd reggelre 828 centiméterre duzzadt a Duna. ez a vízszint már 23 centiméterrel meghaladta a 1954. évi maximumot. /folyt.köv./

10.30/-n

-17-

11.12

le

/bb 28. a keddre....1.folyt./vm

észak-pestén a vízművek negyedik kapuja és a megyeri csárda között az éjszaka mintegy 30-50 méter hosszúságban erősen átázott a védvonal, a gát megerősítésére már az éjjel több árvízvédelmi osztagot vonultattak fel. homokzsákokkal erősítik a töltést és újabb erőket irányítanak a védekezési helyekre. továbbra is védekeznek észak-budán a római-part nánási uti és a vöröshadsereg uti védvonalán. a magas vízállás miatt néhol a töltésen átszivárognak a viz, ennek elfojtására megtörténtek az intézkedések.

a margitszigeten sokfelé fakadó vizeket észleltek és a sziget egyes részein valóságos kis tavak keletkeztek. a szigeten a közúti forgalmat leállították, csak az árvízvédelemhez szükséges autók hajthatnak be. kedden a palatinus-strand már nem fogadja a vendégeket.

dél-budán a huszonkettedik kerületben erősítik a dunatelep-kertvárost körülvevő körgátat, a biztonság okából azonban a kertváros mélyebben fekvő részein több lakóházat kiürítenek. kedden a délelőtti órákban a kiürítés fegyelmetlenül, gyorsan haladt. a nagytétényi sertéshizlaldában többhelyütt buzgárok - fakadó vizek - törtek fel, s ezért a hizlaldát részlegesen kiürítik.

mohács és baja térségében a duna mindkét partján nagy erővel magasítják a töltések alacsonyabb szakaszait. a karhatalmi egységekkel és tapasztalt tiszai gátőrökkel kiegészített figyelőszolgálat pedig csatárlánc-szerűen éjjel-nappal szemmel tartja a gátakat és a mentett oldalon a töltés melletti területsávot, hogy rádió és tábori telefonon azonnal jelezhessék az átszivárgást, vagy a fakadó vizet. mohácson és baján pedig megrakott teherautók és árvédelmi egységek állnak készenlétben, hogy az első jelzésre azonnal fevornulhassanak a veszélyeztetett gátszakaszra.

a tiszán a közepest kissé meghaladó árhullám vonul le. kedden reggelre vásárosnamény és záhony között tetőzött a folyó. az árhullám nem olyan magas, hogy nagy erők bevetésére lenne szükség, de a gát és segédőröknek a helyükön kell tartózkodni, hogy figyeljék a vizet és a töltéseket. a hétfő reggeli előzetes jelentések szerint mintegy 2500 vízügyi dolgozó őrizte a tiszát és a megáradt tiszai mellékfolyók gátjait. a duna, a tiszta és a többi megáradt folyók mentén az éjszaka mintegy 21.000 ember és sokszáz gép védte a gátakat.

/folyt.köv./
10.40/-n

←-18-

le

11.40

/bb 28. a keddre....2.folyt./vm

a közlekedés- és postaiügyi minisztérium közúti főigazgatóságának kedd reggeli tájékoztatása szerint az 1-es főközlekedési út csak budapesttől tokodig és komáromtól az országhatárig járható. a 2-es úton váciig és a 11-es úton egyáltalán nem közlekedhetnek járművek. a 13-as úton dorog és esztergom között kisebb vízátfolyások nehezítik a forgalmat, a 121-es utat vác és szob között helyenként elöntötte a víz.

a máv vezérigazgatóságon kedden délelőtt elmondották, hogy szőny és komárom között az ár mintegy három és fél kilométer hosszban a vasúti pálya ágyazatát mossa. jelenleg a duna felé eső vágányon nem közlekednek a szerelvények, a másik vágányon azonban egyelőre még sikerült fenntartani a forgalmat. a vonalszakasz védelmére kedden délelőtt újabb erőket összpontosítottak./mti/

bb 30. kétszáz telefonelőfizető husz számon - félautomata telefonközpontot helyeztek üzembe a lágymányosi lakótelepen

1 kf/tné/m

1965. június 15.

a postának sok gondot okoz a fővárosi távbeszélő hálózat és a telefonközpontok telítettsége, aminek következtében néhány területen szinte képtelenség új telefonállomást felszerelni. ilyen rossz helyzet alakult ki a lágymányos-központ területén, ahol már hosszú ideje hiába várakoztak a telefonkérelmezők.

a budapesti távbeszélő igazgatóság a telefonhiány enyhítésére a lágymányosi lakótelepen egy 200 állomásos félautomata központot szerelt fel. a telefonközpont husz városi vonattal működik, s kétszáz előfizető állomását foglalja magában. a központba kapcsolt telefonelőfizetőket névszerint kell kérni, s a központ kezelője kapcsolja a hívott állomást. az előfizetők viszont a kagyló felemelése után automatikusan kapnak „vonalat,, tárcsázhatják a kívánt számot. a megoldás nem tökéletes ugyan, de a problémát ideiglenesen, amíg az új lágymányosi telefonközpont megépül, megoldja.

a lágymányosi félautomata telefonközpontot kedden helyezte üzembe a posta, s ezzel 200, eddig szinte reménytelenül várakozó, új előfizető kapcsolódott be a fővárosi távbeszélő hálózatba. /mti/

10.44/-n

-19-

11.40

le

bb 29. a magyar televízió

j vm cz

1965. június 15.

június 16-án, szerdán körülbelül 19.30 órai kezdettel a magyar állami operaházban vendégszereplő moszkvai nagyszínház balettegyüttesének „koncert”, című műsorát közvetíti./mti/

10.55/-n

bb 31. kedd délelőtti árvizi jelentések vidékről

vid/lk/m/szf/m/vg

1965. június 15.

mohácsonál a duna árhulláma kedden délelőtt 10 órakor 940 centimétert ért el. ez 16 centiméterrel haladja meg az 1954-es rekord-vizállást. mivel a tetőzés 1000 centiméter körül várható, a tanácsok folytatják a veszélyeztetett partmenti lakosság biztonságba helyezését. kedden délelőtt a jobb parton megkezdődött dunaszekcső parti utcáinak és a kölkedtől délre fekvő településeknek a kiürítése. mohács-szigeten, ahol különösen a déli töltésszakaszon erősödött az átázás, a révet és a nagybaracsát összekötő kövesúttól délre fekvő területen kezdődött meg a teljes kiürítés. majdnem száz tehergépkocsi szállítja a veszélyeztetett családokat és holmijukat az előre kijelölt bács-kiskun megyei községekbe. teljes erővel folytatódik a sziget állatállományának áttelepítése. a területi árvízvédelmi bizottság kedden délelőtt mohácson tartott ülésén elhatározta, hogy ideiglenes szállásokat állít fel mintegy ezer személy részére és száz ágyas szükség-kórházat rendez be mohácson.

komárom megyében a keddre virradó éjszaka is teljes erővel folytatták a védekezést a duna áradása ellen. csaknem 1500 ember erősítette a gátakat. a megye három legveszélyeztetettebb pontja komárom, tát és esztergom. komáromban, ahol a hétfőről keddre virradó éjszakan 39 centimétert emelkedett a duna és a vizállás már mintegy 30 centiméterrel haladta túl az 1954-es szintet, kedd délelőtt 1200 ember vett részt a védelmi munkában. a személypályaudvart védőgátakkal sikerült biztonságba helyezni. a komárom és szőny közötti vasútvonalon csak egy vágányon közlekednek a vonatok, a másik vágányt mintegy 3 kilométer hosszan védőgáttal látják el, hogy megakadályozzák a víznek a sínek alatti átfolyását. komárom városa egyelőre nincs veszélyben.
/folyt.köv./

12.00/-n

-20-

12.25

bb 31. /kedd ... 1. folyt./ m

esztergomban a felfakadó és a szennyvízcsatornákon beáramló duna-víz kedd reggel már 15 utcát borított el. a felfakadások tömitésén 300-an dolgoztak, 300 gépkocsi hordta a homokot és a követ. a megye több üzemében egészen, vagy részlegesen leállt a termelés. az esztergomi fémszerelvényárugyárban és a tábatlani vasbetongyárban teljesen, a műszeripari művekben pedig a duna-parti üzemrészekben kellett beszüntetni a munkát a víz miatt. az üzemeket áramtalanították és mentik a berendezést.
/mti/

12.03/-n

bb 33. hat megye szolgáltatási szakembereinek tapasztalatcseréje berhidán

vid kz gk vm

1965. június 15.

az országos földművelésszövetkezeti nőbizottság, valamint az országos földművelésszövetkezeti tanács szolgáltatási szakköztestületének rendezésében kedden a veszprém megyei berhida községben győr, vas, zala, komárom, fejér és veszprém megye földművelésszövetkezeteinek lakossági szolgáltatással foglalkozó szakemberei a falusi szolgáltatások szervezésével kapcsolatos tapasztalatokat és tennivalókat vitatták meg. a tapasztalatcserén megjelent ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára, a vendéglátó megye szakemberei részletesen beszámoltak a tapasztalatcsere résztvevőinek a kölcsönzés, a szaküzleti és mezőgazdasági, valamint a nők második műszakját megkönnyítő szolgáltatások szervezéséről. az elhangzott tájékoztató szerint veszprém megyében már most 1,640.000 forint értékű kölcsönzési eszköz áll a lakosság rendelkezésére. a kisipari termelőszövetkezetekkel együttműködve szervezik a falvakban a különböző ipari szolgáltatásokat, mint például fodrászat, lábbeli, s a különböző elektromos háztartási gépek javítása. a tapasztalatcsere résztvevői megtekintették berhida, devecser, tapolca és sümeg községek földművelésszövetkezeti szolgáltatási egységeit./mti/

bb 32. hazánkba érkezett a Lengyel nemzeti egységfront küldöttsége

t ms tr vm zs

1965. június 15.

a hazafias népfront országos tanácsának meghívására egy hetes magyarországi látogatásra kedden budapestre érkezett a Lengyel nemzeti egységfront küldöttsége.

/folyt.köv./
12.46/-n

-21-

13.25

/bb 32. hazánkba...1.folyt./vm

a küldöttséget florian wichtacz, a Lengyel nemzeti egységfront gadansk vajdasági elnöke, a szejm tagja vezeti, tagjai: stanislaw korbut, a lengyel nemzeti egységfront, bialystok vajdasági titkára és zdislaw scheller, a Lengyel nemzeti egységfront krakkó városi titkára.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és a népfront több vezető munkatársa fogadta./mti/

bb 37. óránként negyedmillió köbméter belvizet szivattyuznak le békés megyében

vid kz tr vm

1965. június 15.

békés megyében elsősorban is a mélyfekvésű, erősen kötött szikes talaju gyomai, szeghalmi, sarkadi és pékési járásban okoznak gondot a belvizek, több ezer holdnyi vetés, s ennél is nagyobb területű rét került víz alá. harmincnégy szivattyutelep és 21 ideiglenes szivattyuállás működik éjjel-nappal, óránként mintegy negyedmillió köbméter vizet emelnek át a folyókba és a vízgyűjtő csatornába. az állami gazdaságok és a termelőségvetkezetek határában vízleeresztő brigádok is járják a dűlőket, s ahol csak lehet, kézi erővel igyekeznek segíteni. legelőszőr is a hét és félezer holdnyi, szépen fejlett gabonát szabadítják meg a víztől./mti/

bb 38. tilos a vízijármű közlekedés a dunán magánszemélyek, sportegyesületek részére

gk vm

1965. június 15.

illetékes helyről közlik, hogy a magas vízállás miatt a dunán további intézkedésig a soroksári duna-ág kivételével tilos minden vízi sportverseny rendezése, sportegyesületek, magánszemélyek evezős, motoros vízijárművel való közlekedése./mti/

12.55/-n

-22-

13.25

bb 34. készül a juhok nyári frizurája

vid/kz/tr/m/cz

1965. június 15.

a pankotai állami gazdaságban megkezdtek a juhok betelepítését a központi istállóba. itt ügyes, begyakorolt asszonyok - villany-nyírógéppel 8-10 perc alatt elkészítik a nyári „birkáfrizurájukat”, „a fodrászok”, nyújtott műszakban - naponta 10-12 órát dolgoztak, s a következő hetekben az egész állományt - mintegy 15.000 juhot - megszabadítják meleg bundájától. a gyorkortott, ügyes nyíróasszonyok egy „szezomban”, 4.000-5.000 forintot is megkeresnek./mti/

bb 35. új tehenész-kombinát szolnok megyében

vid/kz/tr/m/cz

1965. június 15.

szolnok megye állami gazdaságaiban - egy hároméves beruházási program keretében - nyolc tehenész-kombinátot építenek. az első ilyen létesítmény a múlt esztendőben a nagykunsági állami gazdaságban került tétő alá, most pedig a jászsági és a közep-tiszai gazdaságokban kötötték be az állatokat az új, korszerű tehenész kombinátokba. egy-egy kombinát építésére átlag 20 millió forintot költenek. 108 férőhelyes istálló, karámok és korszerű tejház tartozik hozzájuk. az istállókat teljes egészében gépesítették. a tej levegő érintése nélkül csőrendszereken jut a tejházba. a kombinát dolgozóinak ugynevezett fekete-fehér öltözök, zuhanyozók állnak rendelkezésére./mti/

bb 36. pirosodik az erdei szamóca somogyban

vid/kz/tr/m/cz

1965. június 15.

somogy megyében a kaszópusztai erdőszetben helyenként valóságos erdei szamócaszőnyeg borítja a tölgyesek alját. a különleges zamatu, közkedvelt gyümölcs bár kevés napfényt kapott, már szépen pirosodik. az erdei termékeket gyűjtő vállalat kaposvári üzemegysége felkészült a szokatlanul gazdag szüretre. a begyűjtött erdei szamócat balatonmárián préselik, s szörp készül belőle./mti/

13.00/-n

-23-

13.25

bb 39. Kállai Gyula előadása

sr j vm cz

1965. június 15.

A szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Kállai Gyulának, az MSZMP politikai bizottsága tagjának, miniszterelnök-helyettesnek az MSZMP központi bizottságának politikai akadémiáján „a polgári nemzetől a szocialista nemzetig” címen hétfőn tartott előadásának rövidített szövegét.

x x x

Kállai Gyula bevezetőben elmondotta: a felszabadulást követő két évtizedben bebizonyosodott, hogy Magyarországon voltak olyan hivatott és alkalmas erők, amelyek a „történelmi osztályok”, bukása után kezükbe tudták venni a nemzet életének, jövő sorsának irányítását, hangsúlyozta: a munkásosztálynak és pártjának vezetésével az egész nép huszéves odaadó munkájának eredményeként leraktuk a szocializmus alapjait, az egész népgazdaságban uralkodók lettek a szocialista termelési viszonyok; gyökeresen megváltozott a magyar társadalom osztályszerkezete, megszüntettük a kizsákmányolást, most a szocializmus teljes felépítésén fáradozunk.

Kállai Gyula előadása további részében szólt a kommunisták harcáról a felszabadulásért, előljáróban hozzátette: az akkori történelmi körülmények között az antifasiszta nemzeti összefogás volt az egyetlen lehetséges út a munkásosztály, a párt számára: osztály-, de egyben nemzeti politika is, segítette a haladó osztályok és rétegek egyesítését a nemzeti lét megmentésére a magyar, a német és mindenfajta fasizmussal szemben, de a polgári átalakulás feladatain túl már a szocialista átalakulás előfeltételeit megteremtette.

az előadó a néptömegek szerepének megítélésére kapcsán megállapította: a tények egész sora bizonyítja, hogy a párt demokratikus egységfront politikája és a háború elleni harca nagy tömegekre hatott.

- emlékeztetek arra - mondotta -, hogy 1941. őszétől 1942. tavaszáig, amikor a fasizmus csaknem Európát markában tartotta és mélyen behatolt a Szovjetunió területére is, az országban erős antifasiszta és háborúellenes, forradalmi jellegű tömegmozgalom bontakozott ki, amely a háborúból való kiválást és a független, demokratikus Magyarország megteremtését tűzte ki célul. A mozgalom nagyfokú aktivitása 1942. második felében megtört, s ez a hanyatlás 1943. őszéig tartott, ettől kezdve újból felfelé ivelt a demokratikus antifasiszta mozgalom fejlődése.
/folyt.köv./

13.17/-n

-24-

13.30

/bb 39. Kállai Gyula...1.folyt./vm

1944. nyarán és őszén fellebbülvén hazánkban is az antifasiszta tömegmozgalom, amelyet a kommunista párt, a magyar frontba tömörült demokratikus erők vezetője irányított és szervezett.

Kállai Gyula ezután a szocialista nemzet alapjainak megteremtéséről beszélt, sorra vette a felszabadulás nyomán bekövetkezett új helyzetben hogyan folytatta a párt az összes demokratikus erők tömörítésével a politikáját és megállapította: a munkás hatalom kivívása nem gyengítette, hanem egy új, a korábbinál szilárdabb bázis megteremtését jelentette a munkásosztály és a nem proletár dolgozó rétegek szövetsége számára, szólt arról az időről, amikor a továbbhaladás - egy időre - megakadt a pártvezetésben az 1948. után megerősödött személyi kultusz és dogmatikus politika miatt, amely eltorzította a párt politikáját és a szövetségi politikát is. Súlyos következményeit ismerjük: lelassult a fejlődés, meggyengült a munkásparaszt szövetség, akadályok gördültek a szocialista nemzeti egység útjába.

1953-ban a központi vezetőség júniusi határozata feltárta a hibákat és kijelölte kijavításuk útját.

A revizionizmus erősödése és a szektás dogmatizmus továbbélése azonban a népfrontmozgalom fejlődését és a szocialista nemzeti egység kialakítását is akadályozta. az osztályharc logikája szerint a torzulások objektíve a polgári nemzet erőinek továbbélését és ideiglenes felélédését segítették, ez megmutatkozott az 1956 októberében kitört ellenforradalom idején. nincs helye itt annak, hogy részletesen elemezzük okait, előkészítésének menetét és taktikáját. ez már több alkalommal megtörtént, most csupán arra szeretnék emlékeztetni, hogy az ellenforradalmi erők igazi céljait - akárcsak Horthyék - nemzeti szölamokkal leplezték. a dolgozók megtévesztése céljából ismét „nemzeti egységet”, hirdettek, a „minden magyar - testvér”, jelszavával operáltak olyan időben, amikor elkecsereedett harc folyt a burzsoá restauráció és a szocialista forradalom hívei között, s félrevezető jelszavakkal a maguk igazi céljáról - a népellenes, kizsákmányoló rendszer visszaállításáról - akarták elterelni a dolgozók figyelmét.

a dolgozó osztályok, az egész nép érdekei azt követelték, verjük le az ellenforradalmi lázadást, biztosítsuk a szocializmus építésének folytatását, ehhez a fegyveres erőn kívül rendkívül nagy szükség volt az ideológiai-politikai munkára.

/folyt.köv./

13.25/-n 14.15

-25-

le

le

/bb 39. kállai gyula...2.folyt./vm

a párt ebben az egészen különleges helyzetben, az ellenforradalmat követő időben sem mondott le a széles nemzeti összefogás politikájáról, s az ellenforradalmi erők felbomló egységével szembeállította a szocialista forradalomhoz hű tömegek szélesedő és izmosodó nemzeti egységét. ismételt és egyértelműen tisztázta ennek a nemzeti egységnek a tartalmát: a szocializmus további építése a munkásosztály vezetésével! ezen az alapon szerveződött ujja a népfrontmozgalom is, s 1957 után mind aktívabb politikai tényezővé fejlődött.

az osztályharc átmeneti kiéleződése az ellenforradalom idején nem homályosíthatta el a szocialista nemzeti fejlődés fő tendenciáját: azt, hogy a szocialista forradalom megszünteti az antagónisztikus osztályellentéteket, felszámolja a kizsákmányoló osztályokat, s a szocializmus alapján közelebb hozza egymáshoz a dolgozó osztályokat és összefogásukat fokozatosan kiterjeszti az egész társadalomra.

e tendencia kibontakozásában és érvényre juttatásában az ellenforradalom leverése és a szocialista hatalom konszolidálása után alapvető jelentőségű volt a mezőgazdaság szocialista átszervezése az 1959-61-es években.

a szocialista forradalom döntő győzelmet aratott ezzel hazánkban: befejeztük a szocializmus alapjainak lerakását, lényegében az egész népgazdaságban uralomra jutottak a szocialista termelési viszonyok.

a szocialista nemzeti egység útján

pártunk nyolcadik kongresszusa közvetlen célként tűzte ki a szocialista nemzeti egység megteremtését, illetve állandó további erősítését. ez természetes folytatása annak az egységfrontpolitikának, amelyet a szocializmus győzelméért vívott harcban eddig is követtünk, de társadalmunk szerkezetének gyökeres megváltozása, a szocializmus alapjainak lerakása lényegesen új helyzetet teremtett, amelyben az a politika magasabbrendű célokat követelhet, és - más osztálytartalommal - minden eddiginél szélesebb összefogást valósíthat meg.

az osztályviszonyoknak gyökeres átalakulása tette objektíve lehetővé, hogy a pártkongresszus feladatul jelölje ki a szocialista nemzeti egység erősítését és fejlesztését, a szocialista társadalomban elvileg lehetséges és a gyakorlatban megvalósítható a nemzeti egység.

/folyt.köv./

13.30/-n 14¹⁵ H

-26-

/bb 39. kállai gyula...3.folyt./vm

társadalmunk valamennyi osztálya és jelentős rétege objektíve a szocializmus teljes felépítésében érdekelt, s ha a napirenden levő feladatokat a szocializmus javára oldjuk meg, ez nem fogja egymással szembeállítani, vagy akárcsak átmenetileg is megosztani a dolgozókat, hanem ellenkezőleg: a szocializmus további építése és sikere az, amitől sorsuk további javulását várhatják, s ami még szorosabb egységbe forrasztja őket egymással. a lakosság túlnyomó többségének jelenlegi és jövőbeni anyagi helyzete, egyéni boldogulása közvetlenül a szocialista gazdaság erősödéséhez és fejlődéséhez kapcsolódik. ha vannak is még szociális különbségek a különböző dolgozó rétegek között, ha a részletkérdésekben a különböző rétegek érdekei olykor kereszttelbe is egymást, érdekeik a legfőbb kérdések tekintetében egysznek.

hazánk történetében először teremtődtek meg reális feltételei annak, hogy a társadalom valamennyi osztályára és rétegeire kiterjedő nemzeti egység jöjjön létre, méghozzá szocialista tartalommal. ez azonban nem jelenti azt, hogy a szocialista nemzeti egység automatikusan, tudatos politikai erőfeszítések, harc és viták nélkül „magától” létrejön, pusztán azért, mert megvannak az objektív alapjai, lehetőségei és feltételei. kialakításáért és megszilárdításáért kemény elvi-politikai-ideológiai csatákat kell vívniuk.

Látnunk kell, hogy - mint sok más kérdésben is - a szocialista nemzeti egység eszméjének / és ezzel gyakorlati megvalósításának / a torzításokkal szemben történő megőrzéséhez is kétfrontos harcra van szükség. támadják, ferdítik és félremagyarázzák ezt jobbról is, balról is.

vannak, akik szívesen hallják, el is fogadják, terjesztik is ebből a formulából azt a két szót, hogy „nemzeti egység”, de valamilyen irányítható, maguk által kormányozható nagyothallás akadályozza őket abban, hogy meghallják: nem akármiféle nemzeti egységről, hanem kizárólag a munkásosztály által vezetett szocialista nemzeti egységről van és lehet szó, amelynek célja a szocialista társadalom teljes felépítése.

másik oldalról azt vitatják éppen, hogy ha szocializmust akarunk hogyan képzelhetünk el széles körű nemzeti egységet; ha mindenkivel együttműködünk, ki ellen kell küzdenünk, hová lesz akkor az osztályharc?

/folyt.köv./

13.38/-n 14¹⁵ H

-27-

le

/bb 39. kálai gyula...4.folyt./vm

a munkásosztály vezető szerepe

nos, vegyük sorra az ellenvetéseket.

akik csak általában kívánják a nemzeti egységet, elszakítják azt attól a programtól, amelynek jegyében ez az egység megszületett és izmosodik. magától értetődik, hogy a kommunisták nem a szocialista elvek és célok feladását, elvetlen békülékenységgel akarnak mindenáron nemzeti egységet elérni, hanem ellenkezőleg: azért töreksznek a nemzeti egység fejlesztésére, mert ily módon is a szocializmus építésének befejezéséért folyó munka közös frontján kívánják felsorakoztatni az egész nemzetet. a nemzeti egység politikája tehát feltétlenül szocialista tartalmu. hangsúlyoznom kell: a szocialista nemzeti egységet nem úgy képzeljük, hogy az a szocializmusról szóló szép szavakban, nízalgó, magasztaló deklarációkban nyilvánuljon meg, hanem azoknak a gazdasági, politikai és kulturális feladatoknak jó és legjobb gyakorlati megoldásában, amelyek a szocializmus teljes felépítése során napirenden vannak. annak az álláspontunknak megfelelően, az egységnek nem lehet akadálya az, hogy a dolgozók különféle rétegei a politikai öntudatnak ma még különböző fokain vannak, világnézeti és más ideológiai nézetkülönbségek vannak közöttük. a párt vezetésével a közös cél érdekében végzett munka fejleszti leginkább a szocialista öntudatot, segít megtalálni a helyes világszemléletet - így kovácsolódik még jobban össze a politikai gondolkodás és a világszemlélet szocialista egysége is.

a mi nemzeti egységünk szocialista abban az értelemben és vonatkozásban is, hogy továbbra is érvényes marad és érvényesülnie is kell benne a munkásosztály vezető szerepének.

a munkásosztály történelmi szerepének érvényesülését azon mérjük, hogy milyen mértékben közeledünk ahhoz a célhoz, amelynek eléréseért az osztály, a nép, az emberiség legjobbjai oly áldozatosan harcoltak. feje tetejére állított logika lenne, ha valaki a munkásosztály vezető szerepét látná veszélyeztetve amiatt, mert a szocializmus alapjainak lerakásával és teljes felépítésével valamennyi dolgozó osztály és réteg objektíve szocialistává válik, tehát jellegében közelebb kerül a már korábban is szocialista munkásosztályhoz, s mindennek eredményeként a dolgozó osztályok szövetsége magasabb szintre emelkedik.

/folyt.köv./

13.50/-n 14¹⁵ 48

-28-

/bb 39. kálai gyula...5. folyt./vm

valójában itt arról van szó, hogy az egész társadalom közelebb került és kerül majd még inkább ahhoz a célhoz, amely korábban egyedül a munkásosztály osztálycéljaként fogalmazódott meg, de amelynek eléréseért folyó küzdelemben mindig is természetes szövetségeseinek tekintette a többi dolgozó osztályt és réteget.

nem a fejlődő nemzeti egység veszélyezteteti tehát a munkásosztály társadalmi vezető szerepét, hanem éppen az, hogy a kettőt elválasztják és szembeállítják egymással, ami gyakorlatilag ugy jelentkezik, hogy vagy a munkásosztály politikájából igyekeznek kiiktatni a nemzeti egység megteremtését, vagy pedig a nemzeti egységet óhajtva, bizalmatlanságot táplálnak a munkásosztály és annak társadalmi vezető szerepe ellen. a nemzeti egység és a munkásosztály vezető szerepe elválaszthatatlanok.

a szocialista nemzeti egység politikája nem politikai nivellálódást jelent a sokféle ilyen meg olyan nézet összekeveredéséből kialakuló valamiféle közbeeső szinten, hanem a társadalom valamennyi osztálya tudatosságának fokozatos felemelkedését az élenjáró osztály politikai színvonalára. ameddig különbség áll fenn az egyes szocialista osztályok és rétegek politikai tapasztaltságában, szerveztségében és öntudatában, addig a legfejlettebb szocialista osztály - tehát a munkásosztály - kötelessége az, hogy politikailag vezesse és magával ragadja a többieket. ez nem kiváltságokban, hanem a példamutatásban, a fegyelmezett munkában, a nagyobb fokú politikai aktivitásban és felelősségtudatban nyilvánul meg.

/folyt.köv./

13.55/-n 14¹⁵ 48

-29-

nemzeti egység és osztályharc

beszéljünk most a szocialista nemzeti egység kapcsán az osztályharc kérdéseiről is.

az mazzp elvetette az osztályharc szakadatlan éleződésének káros elméletét. azonban az ellenséges elemek és kísérleteik ellen folyó küzdelem az osztályharcnak ma is érvényben levő egyik formája. ám leegyszerűsítés lenne csupán erre korlátozni vagy éppenséggel ebben látni az osztályharc lényegét. a szocializmus építésének időszakában a marxisták az osztályharcot olyan átfogó küzdelemnek fogják fel, amely a régi kapitalista világ ellenállása, az összes visszahúzó erők ellen folyik a szocializmus teljes győzelméért. ebben az értelemben beszélt Lenin arról, hogy a „proletáriátus diktatúrája, konok, véres és vértelen, erőszakos és békés katonai és gazdasági, pedagógiai és közigazgatási harc a régi társadalom erői és hagyományai ellen,„

a szocializmus építésének időszakában az osztályharc frontvonalát nem húzódik olyan könnyen láthatóan, mint egy rajzpapírra húzott vonal. nem mindig szemtől szemben állnak nyíltan és világosan felismerhetően a szocializmus hívei és ellenségei. a küzdelem sokkal bonyolultabb, összetettebb. előfordul, hogy nem is megnevezhető személyek ellen kell harcolni, hanem a társadalmi gyakorlat mélyebben meghúzódó tendenciái; tulajdonságok és szokások ellen, amelyek jó néhány olyan emberben is megvannak, akik egyébként a szocializmus hívei. a szocializmusért küzdő osztályok és rétegek és általában az emberek átnevelése is osztályharc, de formája nem nyílt és közvetlen, hanem közvetett. ilyen esetekben természetesen a módszerek és eszközök is mások, bonyolultabbak. nyilvánvaló, hogy ez esetben az osztályharcnak nem a véres, hanem a vértelen, nem az erőszakos, hanem a békés, nem a katonai, hanem a pedagógiai, gazdasági és közigazgatási oldala kerül előtérbe.

ez a helyzet jelenteg nálunk is. az osztályharc súlypontja mindinkább olyan területekre tevődik át, ahol nem közvetlenül az aktív ellenséget kell legyőzni, hanem a társadalmunkban még mindig meglevő objektív visszahúzó tendenciákat, a polgári ideológia mérgező hatását, emellett sokszor még saját fogyatékoságainkkal is meg kell küzdenünk. már a 8. pártkongresszus megállapította, hogy jelenteg a gazdasági építőmunka és az ideológiai harc az osztályharc fő frontja.

/folyt.köv./

14.00/-n 14.10.1951

30-

természetesen nem azért, mintha a gazdasági posztokon vagy az ideológiai élet különböző területein rendszerünknek nagy számban lennének ellenségei, hanem azért, mert elsősorban itt kell és így tudunk előrelépni a szocializmus teljes győzelmé felé. ugyanakkor itt húzódnak meg meg a régi társadalom erőinek és hagyományainak rejtett tartalékai -, amelynek például: a burzsoá erkölcs, azaz erkölcstelenség, a „köz kezét mos,„ elvtelen beszeferonódás, pénzhajászás, karrierizmus, egocentrizmus, közbeségellenes individualizmus stb. - és éppen az ilyen, itt található ellentmondásokhoz fűzik reményeiket a szocializmus tudatos ellenségei. az osztályharcnak ezeken a frontszakaszain csak a munka jobb megszervezésével, a szocialista nevelés javításával, a szocialista erkölcs fejlesztésével, erőteljes ideológiai nevelő munkával lehet sikereket elérni.

a szocialista nemzeti egység maga is a gazdasági építőmunka és a szocialista tudatformálás frontján folyó osztályharcban kovácsolódik össze. nem valamiféle idilli tehát, amely mentes mindenféle küzdelemtől és vitáktól. szektás szűkkebiltség lenne, ha a kommunisták a nem kommunistákkal való politikai együttműködés feltételével a politikai nézetek teljes azonosságát, vagy még inkább a világnézeti azonosságot tennék. felfogásunk szerint a szocialista nemzeti egység kialakulásának folyamatában nem zárja ki egymást egyfelől a legszélesebb körök erősödő és mélyülő politikai szövetségére épülő együttműködés, másfelől viszont a marxista program érvényesítéséért folyó aktív küzdelem és az ingadozókkal folytatott vita.

a nacionalizmus ellen

a szocialista nemzeti egység megvalósulásának része az is, hogy népünkben ujfajta nemzeti öntudat alakul ki: a szocialista hazafiság. ez a végbement forradalmi változásokból táplálkozik, és annak ideológiai tükröződése, hogy az utóbbi husz évben uj haza született: a szocialista Magyarország.

a szocialista hazafiságot azonban élesen meg kell különböztetni a nacionalizmustól, amely ellen küzdünk és küzdelemre hívunk fel. a nacionalizmus, mint ideológia, a feltörekvő burzsoázia terméke; történelmi szerepe azonos a burzsoáziáéval. kezdetben - mivel a feudalizmus ellen irányult - haladó volt; napjainkban azonban, mivel a szocializmussal szemben használja az imperializmus - reakciós. a teljes tisztázás végett tegyük hozzá, hogy a nacionalizmus napjainkban is lehet haladó a gyarmati és volt gyarmati országokban, ahol a nacionalizmus is mozgatója annak a küzdelmi haladásért, a feudalizmus maradványainak eltörléséért, az imperializmus ellen, a nemzeti függetlenség kivívásáért folyik. nálunk azonban és általában a szocializmus viszonyai között a nacionalizmus már egyértelműen reakciós, visszahúzó, káros, mert a népek között nem közlekedést, hanem távoldást idéz elő, ezzel a szocializmus, a szocialista országok nemzetközi egysége és együttműködése ellen irányul. ezért összeférhetetlen a mi szocialista nemzeti öntudatunkkal a nacionalizmus.

/folyt.köv./

14.10/-n

14.10.1951

31-

31

a kommunisták mindenkor a legjobb magyar hazafiak voltak, akik - ha úgy adódott - életüket is áldozták azért, hogy a magyar nép neve tisztá és megbecsült, az ország ismét szabad, s népe majdan gazdag és kulturált legyen. a mi célunk a szocialista hazafiság erősítése, ezzel együtt kell hogy járjon a nacionalizmus elleni szívós harc.

a nemzetközi feltételek

napjainkban hazánk - csaknem fél évszázad után újra, s ezuttal végérvényesen - a nemzetközi haladás erőivel van szövetségben. nemzetünket eltérhetetlen szálak fűzik a szocializmus világrendszeréhez; a nemzetközi kommunista mozgalomhoz; erős barátság köt össze bennünket a gyarmati rabságból felszabadult és fejlődő népek seregével; együtt küzdünk a békéért, társadalmi haladásért, szocializmusért világszerte küzdő emberek százmillióival.

a szocialista országok létrejöttével a történelemben először alakultak ki olyan szuverén államok, amelyek között nemcsak hogy antagonisztikus ellentétek nincsenek, hanem érdekeik lényegében azonosak, olyanok, hogy éppen egymás segítségét és támogatását kívánják meg. ennek köszönhető, hogy a szocialista világrendszer kialakulásával új típusú nemzetközi kapcsolatok fejlődtek ki. ezek fő jellemzői: a kölcsönös segítség, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás, a gazdasági politikai egyenjogúság, a gazdasági-politikai egyenjogúság, a területi sérthetetlenség, az állami szuverenitás, és ami a legfontosabb: a proletár nemzetköziség elve. az új típusú kapcsolatok kialakulását és fejlődését lehetővé teszi és elősegíti, hogy azonos a szocialista országok gazdasági és politikai rendje, azonos vezető pártjuk, ideológiája: a marxizmus-leninizmus. az alapvető érdekek azonossága természetesen nem zárja ki azt, hogy rész kérdésekben ne legyen nemzetközi különbség és ellentét. ezek azonban másodlagosak és időiglenesek. a szocialista országok kölcsönviszonyában fő tendencia az egység, amelynek erősítéséért és megszilárdításáért állandóan munkálkodni kell. a szocialista országok egysége kiterjed politikai, gazdasági, kulturális, katonai, tudományos és ideológiai területre, és az egyes szocialista országok előrehaladásának és az egyes szocialista nemzetek kialakulásának és megerősödésének legfontosabb tényezője.

a szocialista országok együttműködésének elmélyítését a szocialista közösségi tudat kialakulása kíséri. az egyes szocialista országok eredményei és sikerei valamennyi szocialista ország népében büszkeséget keltenek.

/folyt. köv./

a szovjet űrhajósok hőstetteit az egész szocialista közösség magáénak vallja, s ha bármely szocialista ország bajba kerül, minden egyes ország, s annak egyes állampolgárai is - kötelességüknek érzik a segítségnyújtást. a szocialista közösségi tudat tehát a szocialista világrendszernek egymással, az elvtársi segítség alapján együttműködő népeit, szocialista nemzeteit fogja át. a szocialista közösségi tudat a gerince a szocialista internacionalizmusnak, amely kifejezi a kapitalista világ munkásosztályával és a felszabadulásukért küzdő fejlődő országok népeivel, az összes haladó erővel való szolidaritást is. a szocialista közösségi tudat az internacionalizmusnak nagy fontosságú alkotó elemét képezi, amely arra hivatott, hogy ápolja és elmélyítse az immár szorosan egymáshoz kapcsolódó szocialista országok népeinek összetartozását. amikor mi feladatunk tűztük ki, hogy a magyar nép szocialista nemzeté fejlődjék, teendőink legelső sorába tartozik, hogy minden módon erősítsük állampolgárainkban a szocialista közösségi tudatot és ezzel együtt a szocialista internacionalizmust.

az imperialisták taktikája

a szocialista magyar nemzet kialakulásában természetesen számolni kell a tőkésországokkal, s a két világrendszer küzdelemből adódó tényezőkkel is. a nemzetközi imperializmus változatlanul arra törekszik, hogy felszámolja a szocialista társadalmi rendet, megátalja a gyarmati rendszer teljes és végső pusztulását, megszilárdítsa és kiterjessze uralmát a földön.

e céljai elérésében helytől és körülményektől függően egyaránt alkalmazni igyekszik a gazdasági és ideológiai behatolás, a belső fellazítás, valamint a katonai fenyegetés és a nyílt fegyveres erőszak eszközeit.

az imperialisták taktikája kétirányú. egyrészt a szocialista országok egymáshoz és a szovjetunióhoz fűződő kapcsolatainak fellazítására, másrészt az egyes szocialista országok belső társadalmi rendjének, kialakuló szocialista nemzeti egységének megbontására törekednek. az előbbi vonatkozásban két szakaszos taktikát igyekeznek megvalósítani: támogatják és népszerűsítik a nacionalizmus eszméjét, hazug módon, szemforgató képmutatással űk kezdik el féltetni a szocialista országok „nemzeti függetlenségét, és „szuverenitását,; így akarják az egyes szocialista országokat a többivel szembeállítani, a szocialista világrendszer egészétől elválasztani, s a maguk befolyása alá vonni. s a második menet? ha az előbbi sikerülne nekik, a kozmopolitizmus harsonáit fújva igyekeznek elhíttetni, hogy „az emberiség nevében,; le kell mondani a hazafias érzésről, a nemzeti kultúráról, meg hogy idejét multá már napjainkban a függetlenség és a szuverenitás. vagyis: az „önállóvá, lett országokat az imperializmus különösen pedig az amerikai imperializmus befolyása alá akarnák vonni.

bb 39. /kállai gyula 10. fol. /m

a békés egymás mellett élés, és ugyanakkor az imperializmus ellen folyó küzdelemünk nem zárja ki egymást, hiszen a szocialista világrendszer országai által a békéért, a demokráciáért, a társadalmi haladásért, a szocializmus és a kommunizmus győzelméért folytatott osztályharcnak összefüggő két oldala.

a békés egymás mellett élés elvei alapján kívánjuk az előnyös gazdasági, kereskedelmi, kulturális és tudományos kapcsolatokat fenntartását és ápolását a kapitalista társadalmi berendezkedésű államokkal is, azonban ezzel mindenkinek tisztában lennie, hogy nemzeti függetlenségünk, szuverenitásunk, belső társadalmi rendünk, fejlődésünk szocialista és kommunista perspektívái semmiféle alku tárgyát nem képezhetik. a kapitalista országokkal eddig kialakított és - reméljük bővülő - kapcsolatainkkal együtt változatlanul a szocializmus teljes felépítésén, a szocialista magyar nemzet megteremtésén munkálkodunk. /mti/

bb 41. az árvíz miatt átmenetileg beszüntették a termelőmunkát a magyar hajó- és darugár budapesti gyáregységeiben

i st/tr/m/vg

1965. június 15.

a magyar hajó- és darugár budapesti gyáregységeiben hetek óta tart a védekezés az árvízveszély ellen. az egyre emelkedő vízszint több gyáregységben mégis elérte a műhelyeket és az utvonalakat, ezért az angyalföldi, az óbudai és a daru gyáregységekben kénytelenek voltak a termelőmunkát leállítani. a népszigeten és az óbudai szigeten a veszélyeztetett lakásokból kitelepítették a lakókat és gondoskodtak elhelyezésükről. az átázott talaj és a gyors ütemben magasodó víz következtében a közműveket és a szivattyukat sem lehet működtetni.

a vállalatnál körülbelül nyolcezer szellemi és fizikai dolgozó kényszerült átmenetileg beszüntetni munkáját. a karbantartási és az értékmérési munkálatok azonban folytatódnak. /mti/

14.25/-n

-34-

14.25/

bb 40. időjárásjelentés

tné vm

1965. június 15.

a meteorológiai intézet jelenti június 15-én 12.45 órakor:

többórás napsütés

az ibériai félszigettől a fehér tenger környékéig délnyugat-északkeleti irányban magasnyomású léghőmérséklet helyezkedik el napos, a korareggeli órákban párák, ködök idővel. ettől nyugatra és keletre viszont ciklonok következtében erősen felhős, sokfelé csapadékos időjárás alakult ki.

hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt, országszerte esett az eső, főként a duna vonalától keletre sokfelé keletkezett zivatar, helyenként jégeső is hullott. a jégesővel és zivatarral lezuhalt csapadék mennyisége domaháza / borsod-abauj-zemplén megye/ elérte a 17, berettyóújfaluban a 19, miskolcon pedig a 22 mm-t. napközben a hőmérséklet 18-20 fokig emelkedett. ma hajnalban az ország területén 8-15 fok között mindenféle hőmérsékleti értékek előfordultak. ma az ország keleti megyéjében még erősen felhős volt az idő és a délelőtti órákban helyenkint kisebb eső hullott, az ország többi részein kevés a felhő és a hőmérséklet délelőtt 10 órakor sokhelyen elérte a 19-20 fokot.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16.5 fok volt, a sokévi átlagnál 2.8 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál délelőtt 11 órakor 19 fok.

várható időjárás szerda estig: főként nappali felhőképződés, néhány helyen záporosó, zivatar. mérsékelt szél. többórás napsütés. a nappali felmelegedés tovább fokozódik, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 22-26 fok között.

a duna vízállása: 828 cm./mti/

--

14.30/-n

-35-

14.35/

bb 42. rendelet a szavatossági idők feltüntetéséről

kf/s vg cz 1965. június 15.

az élelmezésügyi miniszter - az egészségügyi és a belkereskedelmi miniszterrel egyetértésben - rendeletet adott ki, amelynek értelmében július 1-től meghatározott csomagolt élelmiszerek és italok burkolatán fel kell tüntetni a szavatossági időt. eddig lényegében szokásokon alapuló gyakorlat volt a szavatossági idő feltüntetése, a rendelet most kötelezővé teszi ezt, s rendezi a sok panaszra okot adó problémát.

az utasítás értelmében a csomagolt, nem tartósított hus és húskelesztményeken, pácolt halon, kétszersültön, palackozott tejen, palackozott és poharas tejtermékeken, turóféleségeken, vajon, tejporon, likőr-, rum- és pálinka aromán, pörkölt szemes és őrölt kávé, sztaniolos csemagén kötelező a szavatossági idő feltüntetése. a rendelkezés az eddigi gyakorlattól eltérően az édesipari díszdobozok szavatossági idejének feltüntetését is előírja./mti /

..

bb 43. a tavalyinál csaknem nyolc százalékkal többet termelt az élelmiszeripar öt hónap alatt - ülést tartott az édosz központi vezetősége

kf/s vg cz 1965. június 15.

az élelmezési ipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége kedden ülést tartott a szakszervezet gorkij fasori székházában. a központi vezetőség csutorka lajos főtitkár beszámolója alapján értékelte az élelmiszeripar éves munkaversenyének eddigi eredményeit.

a központi vezetőség megállapította egyebek között, hogy az élelmiszeripari üzemek idej versenylvállalásához, munkaversenyéhez nagy segítséget adtak a rendszeresen megtartott műszaki konferenciák és a színvonalas termelési tanácskozások. az élelmiszeripar a féléves tervét öt hónap alatt 85.4 százalékra teljesítette - az időarányos ütemet 2.5 százalékkal teljesítette - s csaknem nyolc százalékkal többet termelt, mint a múlt év azonos időszakában. kiemelkedő munkát végzett a cukor és a dohányipar amely május végéig végrehajtotta az első félévre előírt feladatát.

/folyt. köv./
15.42/s

- 36 -

bb 43./ a tavalyinál..../ 1.folyt./s

telteljesítette öt hónapra előírt tervét a baromfi, a hus, a növényolaj és a boripar. kedvezően alakult az élelmiszeripar exportja is. a baromfiipar például az éves tojásexportját és a féléves vágott baromfi exportját május végéig átadta a külkereskedelemnek. némi elmaradás jelentkezett a konzerv és a hűtőipar termelésében, tekintettel azonban arra, hogy e két iparágban a szezoncikk feldolgozása nemrégiben megindult, várhatóan teljesítik féléves tervüket.

örvendetes eredménynek ismerte el a központi vezetőség, hogy a termelés felfutását teljes egészében a termelékenység növelésével érték el. ehhez hozzájárultak az olyan intézkedések is, mint például a normák felülvizsgálata és rendezése, a termelékenységi prémiumrendszer bevezetése. a norma felülvizsgálat több mint tizezer dolgozót érintett, s megállapítható, hogy azóta egyre több helyen érik el a dolgozók korábbi keresetüket. az élelmiszeriparban 3 334 dolgozóval 69 szerződést kötöttek az üzemek létszámmegtakarításra. a szerződések alapján 123 főt, illetve csaknem félmillió forint beralapot takarítottak meg, s ebből 211 300 forintot fizettek ki az üzemek a dolgozóknak prémium címén.

a központi vezetőség végül határozatot hozott az ülésen elhangzott és megszabott feladatok végrehajtására./mti /

..

bb 44. a szovjet igazságügyi küldöttség látogatásai

bc/gk/s zs cz 1965. június 15.

a szovjet igazságügyi küldöttség, amely a gorkinnak, a szovjetunió legfelsőbb bírósága elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban, kedden látogatást tett dr. szalay józsefnél, a legfelsőbb bíróság elnökénél és dr. szénási gézánál, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésznél. a látogatásnál jelen volt dr. markója imre igazságügyminiszterhelyettes./mti /

..

15.47/s 17.84

- 37 -

bb. 46. gyorsan szikkadnak a talajok - meggyorsult a mezeti munkák üteme

ö vid/kz/tr/e cz

1965. június 15.

a több napja tartó, viszonylag száraz, napfényes időjárás országszerte gyorsan szikkasztja a talajokat. az állami és szövetkezeti gazdaságok dolgozói mindenütt alaposan kihasználják a munkára alkalmas időt: nagy ütemben végzik a növényápolást, a pillangósok és a rétiszéna betakarítását, az aratási előkészületeket és szinte mindenütt számottevő munkaerőt költ le a belvizek elvezetése. a különösen sok gondot okozó belvizek elleni küzdelemben most már napok óta nagy segítséget nyújt az „égi szivattyú”, is, amely a fokozódó mérvű párolgással naponta 8-10 milliméterrel apasztja a művelt területeket borító vizet. a kedvező időjárás hatására mind a gabonák, mind a kapások fejlődése meggyorsult. mint egy zala megyei jelentés kiemeli, az utóbbi két nap alatt 4-5 centiméterrel nőttek a megyében a cukorrépák és a kukoricák. a kulturnövényekhez hasonlóan a gyomokat is valósággal „huzza”, a napfény. a szövetkezeti gazdaságok az összetorlódtott egyéb tennivalók miatt nem mindenütt tudnak megbirkózni a gyorsan növekvő gyomokkal, s ezért a tervezettnél nagyobb mértékben használják a gyomirtó vegyszereket. szolnok megyében az eredetileg tervezett 12 000 hold helyett az idén kerekén 50 000 hold kukoricát kapálnak vegyszerekkel. a munkaerő ilymódon történő felszabadítása különösen a következő hetekben bizonyul majd hasznosnak, amikor is az ország jórészen hozzá kell fogni a betakarításhoz. a keddi vidéki jelentések szerint ezekben a napokban szerte az országban megtörténtek a nagy munka közvetlen előkészületei. az ország középső részén - bács megyében - ahol az idén nem kevesebb, mint negyedmillió holdról kell betakarítani a kalászosokat, a szél máris alaposan megtéptáta, ledöntötte az egyébként szépen fejlett gabonákat. a pillanatnyi állapotot figyelembe véve a szakemberek úgy számítják, hogy kombájnnal mintegy 150 000 holdat tudnak csak levágni. a többi részben kéveköti aratógéppel, részben kézi kaszával kell betakarítani. megtörtént a megyében a gépalkatrészigények felmérése is. a szovjet gyártmányu kombájnokhoz általában elegendő alkatrész áll rendelkezésre, a magyar gyártmányu arató-cséplőgépekhez és a kéveköti-aratógépekhez azonban nem. a megye vezetői úgy intézkedtek, hogy a gépjavitó állomások azonnal kezdjék meg a hiányzó alkatrészek házilagos gyártását. a hajdu-bihar megyei állami gazdaságok igazgatói, főagronómusai és főmérnökei kedden a debreceni állami gazdaságban tartották meg az aratást megelőző „haditanácsot”, a szakemberek a komplex munkaszervezés fokozása mellett foglaltak állást. a kombájnokat, mint elhatározták, csoportosan állítják be a táblákba, s szinkronban működtetik a kombájnokat és a szállítótraktorokat. a vontatók csak a dűlőutig viszik a terhet, onnan azonnal visszafordulnak a pótkocsival. /mti/

16. 15/a 17-5 PA

- 38 -

bb. 47. közlekedési baleset

i bc/gk/e zs

1965. június 15.

a 13. kerület róbert károly körut 44. számú ház előtt egy tehergépkocsi elütötte zsuzsander páli, 55 éves bádógos, budapesti lakost, aki ittasan szabálytalanul haladt át az uttesten. súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

...-

bb. 48. az általános iskolai reformtantervek eddigi tapasztalatairól, az új gimnáziumi tanterv bevezetésének előkészületeiről tárgyalt a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége

t vt/tr/e zs

1965. június 15.

a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége kedden ülést tartott, amelyen résztvett lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes is. miklósvári sándor, a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályának helyettes vezetője beszámolt az általános iskolákban eddig bevezetett új tantervek tapasztalatairól és ismertette a további feladatokat.

elmondotta, hogy az általános iskola alsó négy osztályában, valamint a felső tagozaton az 5. osztályban már minden tárgyat a reform-tanterv alapján tanítanak. az eddigi tapasztalatok általában kedvezők. az általános iskolai új tantervek és tankönyvek vezetését az ősszel induló oktatási évben folytatják és az 1966-67-es tanévben fejezik be.

dr. benczedy józsef, a közoktatási főosztály vezetője tájékoztatta a központi vezetőséget a gimnáziumokban bevezetendő új tantervről. elmondta, hogy az 1965-66-os tanévben a gimnáziumok első osztályaiban a következő tantárgyak tantervei és az ezekhez készülő tankönyvek lépnek érvénybe: magyar nyelv, magyar irodalom, orosz nyelv, történelem, kémia és földrajz. ezen kívül mind a négy évfolyamban bevezetik a testnevelés és az osztályfőnöki óra új tantervét. a szakközépiskolák és a technikumok első osztályaiban néhány tantárgyból szintén új tantervet, illetve tankönyvet vezetnek be.

a gimnáziumi tanterv szakit a humán-reál tagozódással, viszont lehetőséget nyújt arra, hogy a fiatalok speciális érdeklődésüket kielégítő, szakosított - tagozatos - osztályokban tanulhassanak. az eddiginél jobban figyelembe veszik a tantervek a diákok életkori sajátosságait, következetesebben érvényesítik a fokozatosság elvét.

/folyt.köv./

16.28/s 17-5 PA

- 39 -

16.28

bb. 48. /az általános iskolai..folyt./e

az új tanterv gátat vet a lexikalizmusnak, a fizikai, kémiai képletek és levezetések túltengésének.

életbe lépnek a gimnáziumi gyakorlati foglalkozások új tantervei is, s kísérletképpen az 1965-66-os tanévtől már használni fogják a középiskolák számára összeállított nevelési programot is./mti/

...

bb. 50. elutazott moszkvába az operaház két karmestere - rövidesen megkezdik a próbákat a nagy színház zenekarával

k ol/tné/e fm

1965. június 15.

tóth péter és fráter gedeon, az állami operaház karmesterei kedden moszkvába utaztak. a magyar dirigensek rövidesen megkezdik a nagy színház zenekarával a magyar állami operaház vendéggjátéka műsorának próbáit. mint ismeretes, a nagy színház táncművészeinek budapesti látogatását a szovjet fővárosban nyolc előadással viszonyozza az állami operaház balettegyüttese. bemutatásra kerül: bartók: a fából faragott királyfi, és a csodálatos mandarin, maros: bányászballada, farkas ferenc: furfangos diákok című balettje, s a vendéggjáték során előadja a magyar együttes a chopinianát, a hattyúk tava második felvételét, s két alkalommal a kreml kongresszusi termében aszafjev: párizs lángjai című balettjét.

repülőgépen szállították el kedden a vendégszerepléshez szükséges háromládányi kottát is. a jelmezek négy vagonban gördülnek a szovjet főváros felé, ahová a tervek szerint június 18-19-én meg is érkeznek.

a balettegyüttes tagjai június 21-től több csoportban utaznak moszkvába. a bemutatkozó előadást június 25-én rendezik a nagy színházban. az előadás karmestere, ferencsik jános főzeneigazgató, csehszlovákiai vendégszerepléséről, közvetlenül prágából érkezik moszkvába. /mti/

...

16.35/e 17.1.1965

- 40 -

Me

bb 45. átadta megbízólevelét a tunéziai köztársaság első magyarországi nagykövete

bc/gk/s zs cz

1965. június 15.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden fogadta mahmoud maamouri rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a tunéziai köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, szarka károly külügyminiszterhelyettes, kovács imre vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője.

mahmoud maamouri nagykövet megbízólevele átadásakor többek között a következőket mondta:

- a tunéziai nép, amely elkeseredett harcot vívott függetlensége és szabadsága visszaszerzéséért, magyarországot mindig azon őszinte barátai közé számította, akik kezét nyújtottak neki és értékes támogatásban részesítették. függetlenségünk elnyerése óta magyarország és tunézia - politikai és társadalmi rendszerük különbözősége ellenére - fejlesztették egyre szélesedő és gyümölcsöző együttműködésüket, s ezáltal a gyakorlatban alkalmazták a békés egymás mellett élés alapelveit.

- a politikai és társadalmi rendszerek sokféleségét nem szabad akadálynak tekinteni a népek közötti jó kapcsolatokat fejlesztésében. a népek közötti jó kapcsolat az egymáshoz való közeledést és a kölcsönös megértést eredményezik, s ez egészséges alapot teremt a gazdasági együttműködéshez. a népek joga, hogy a saját sorsukkal rendelkezzenek, s azt a fejlődési rendszert válasszák, amely számukra és sajátos feltételeik számára a legmegfelelőbbnek látszik. szükséges azonban a népek közti együttműködés és a kölcsönös segítség. országaink őszintén hisznek annak szükségességében, hogy a népek között a barátságon, a kölcsönös tiszteleten és érdekeken alapuló együttműködést kell kialakítani.

- országaink között különböző területeken már eddig is alakultak ki kapcsolatok. gazdasági téren úgy kell tovább fejlesztenünk a kapcsolatokat, hogy növeljük a kereskedelmi forgalom volumenét és fokozzuk a tudományos és műszaki együttműködést.

- országaink gyümölcsözőbb együttműködést alakíthatnak ki kulturális téren is. népeink nagy kulturális értékeikkel járultak hozzá a civilizáció fejlesztéséhez. ma, amikor a világot elsősorban anyagi kérdések foglalkoztatják, különösen fontos, hogy gazdagítsuk az emberiség kulturális hagyományait, hogy az igazi irodalmi és művészi értékek virágozzanak./folyt.köv./

16.47/s

- 41 -

Me

bb 45./ átadta megbízólevelét.../ 1.folyt./s

- meggyőződésünk, hogy a népeink közötti baráti kapcsolatok megszilárdulnak, és országaink között minden területre kiterjedő együttműködés bontakozik ki. Különösen ébereknek kell lennünk a béke védelmében, s a béke ügyéért széles körben szilárdan kell együtt munkálkodnunk.

- elnök ur! engedje meg, hogy hangsúlyozzam: lelkesít az a rám háruló nemes feladat, hogy hozzájáruljak a népeink közötti baráti kapcsolatok megszilárdításához és az országaink közötti együttműködés fejlesztéséhez. engedje meg, hogy elnököm, kormányom, népem és a magam nevében kifejezésre juttassam személy szerint önnek, a magyar kormánynak és népnek a boldogságra és a jólétre irányuló jókívánságaimat.

dobi István, az elnöki tanács elnöke válaszában többek között hangsúlyozta:

- nagykövet ur! örömmre szolgál, hogy az ön személyében a tunéziai köztársaság első magyarországi nagykövetét üdvözölhetem. a szocializmust építő magyar nép és kormánya, amely következetesen és szilárdan állást foglal a szégyenletes gyarmati rendszer felszámolása mellett, támogatta és támogatja az egyenjogúságukért, nemzeti önrendelkezésükért, függetlenségükért küzdő népeket, nagy figyelemmel és őszinte szimpátiával kísérte azt a harcot, amelyet a tunéziai nép függetlensége megszerzéséért vívott. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa ezeket az őszinte és baráti érzelmeket juttatta kifejezésre amikor tunéziát röviddel felszabadulása után, önálló és szuveren államként ismerte el és diplomáciai kapcsolatot létesített vele.

a magyar népköztársaság külpolitikáját a tunéziai köztársaság irányában is a békés egymás mellett élés és együttműködés, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás, a kölcsönösen hasznos kapcsolatok erősítésének a népek egyenlőségének, az államok területi sérthetetlensége és szuverénitása tiszteletben tartásának elvei vezérlik.

- a magyar népköztársaság kormánya nagyra értékeli a két ország között már eddig is kialakult kapcsolatokat. a magyar népköztársaság, mint szocialista ország, erejéhez mérten együttműködik az újonnan felszabadult országokkal, hogy a gyarmatosító és neokolonialista kizsákmányolás romboló hatását gazdasági életükben minél gyorsabban kiheverjék. ez jellemezte a magyar népköztársaság képviselőinek tevékenységét a múlt évben genfben megtartott kereskedelmi és fejlesztési konferencián. az országaink közötti egyenrangú gazdasági együttműködésben jelentős szerepe van az 1960-ban létrejött kereskedelmi megállapodásnak.
/folyt.köv./

16.55/s

- 42 -

bb 45./ átadta megbízólevelét.../ 2.folyt./s

a magyar szakemberek készek, hogy átadják tapasztalataikat a gazdasági élet és építés terén, ugyanakkor szívesen ismerkednek meg mások tapasztalataival is. művelődési életünk nagy érdeklődést tanúsít tunézia ősi civilizációja iránt és szívesen osztja meg saját kincseit azokkal, akik az együttműködésre készséget mutatnak.

- a magyar népköztársaság kormánya tehát úgy véli, hogy a kapcsolatok továbbfejlesztésére és az együttműködés kiszélesítésére mind gazdasági, mind műszaki és tudományos, mind pedig kulturális téren megvan a lehetőség. ahogy a nagykövet ur is rámutatott, az országaink közötti kapcsolatok és együttműködés fejlesztése példaként szolgálhat a békés egymás mellett élés politikájának gyakorlati alkalmazásához. kapcsolataink ily módon való alakításával a tunéziai és a magyar nép nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy a békés egymás mellett élés politikája a nemzetközi kapcsolatok uralkodó formájává váljék, amelyre oly nagy szükség van jelenleg, amikor az imperializmus agresszív cselekedetei a világ több részén élesztik a háboru tüzét.

- a magyar forradalmi munkás- paraszt kormány, népünk és a magam nevében őszintén megköszönöm a jókívánságokat, amelyeket a tunéziai köztársaság elnöke, kormánya, népe és a saját nevében kifejezésre juttatott, s viszonzásuk mellett melegen üdvözlöm önt körünkben - mondotta dobi István.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta dobi Istvánnak a kíséretében megjelent ali chetioui nagykövetségi másodtitkárt.

az elnöki tanács elnöke ezután szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel.

x x x

mahmoud maamouri nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét./mt1 /

17.00/s

--

- 43 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

cz/e

1965. június 15.

mai bb.39-es kiadásunk: kállai gyula előadása... első be-
kezdése második sorának közepétől a szöveg helyesen: ...tagjá-
nak, a minisztertanács elnökhelyettesének...

ugyanezen kiadás második folytatása nyolcadik sorának ele-
jétől a szöveg helyesen: teremtet, amelyben ez a politika...

a harmadik folytatás második bekezdésének utolsó szava he-
lyesen: v i v n u n k .

a negyedik folytatásban: a munkásosztály vezető szerepe al-
cím alatti bekezdés alulról számított kilencedik sorának végétől
a szöveg helyesen: amelynek a szocializmus teljes...

a hetedik folytatás második bekezdése hatodik sorának első
szava helyesen: f e l t é t e l é v é

ugyancsak a hetedik folytatás utolsó bekezdésében a harmadik
sor elejétől a szöveg helyesen: a nacionalizmus, mint
i d e o l ó g i a , a ...

ugyanezen bekezdés kilencedik sorának végétől a szöveg helye-
sen: mozgatója annak a küzdelemnek, amely a társadalmi haladásért...

a nyolcadik folytatás harmadik bekezdése alulról számított
nyolcadik sorának végétől a szöveg helyesen: másodlagosak és
i d e i g l e n e s e k .

a kilencedik folytatás utolsó bekezdése alulról számított
ötödik sorának közepétől a szöveg helyesen: Le kell mondani a
hazafias érzésről, a nemzeti hagyományokról, a nemzeti kulturá-
ról... stb.

a tizedik folytatás második bekezdése negyedik sorának vé-
gén a szöveg helyesen: mindenkinek tisztában k e l l l e n n i e ...

/mti/

17.05/r e

mti

- 44 -

bb. 49. meghalt salamon béla

t s/gk/e fm

1965. június 15.

salamon béla, a magyar népköztársaság érdemes művésze ked-
den hajnalban, 80 éves korában elhunyt. vérbeli színész, nagy
mulattató távozott salamon bélaival, s halálával a magyar színhá-
zi élet és budapest egy kedves színpadja lett szegényebb. sa-
lamon béla évtizedek óta minden este találkozott a közönséggel.
1885. március 4-én bereg városban született. iparos tanonc korá-
ban lépett először színpadra, mint műkedvelő, s minden előtanul-
mány nélkül kezdte meg színészi pályáját 60 évvel ezelőtt. mű-
kedvelőként játszott a szabók szakegyületének, a vasas és az asz-
talosok színjátszó csoportjában, majd 1914-ben az akkori royal
orfeum helyiségében az ugynevezett sörkabarában, később pedig az
appoló kabaréban lépett fel. itt játszotta először 1921-ben a
vonósnegyes című jelenetet. az 1921-es premier óta több mint há-
romezerszer lépett fel a főváros és a vidék közönsége előtt ez-
zel a tréfával. ezután nagy önrével közösen létrehozták a te-
réz köruti színpadot.

1951. augusztus 1-én, amikor a vidám színpad megalakult,
alapító tagja volt a társulatnak és 1965. május 15-én innen is
ment nyugdíjba. a közönség emlékezetében őrizi majd a „lepszény-
nél még megvolt, „ha én egyszer kinyitom a számat,„ című mű-
sorait, amelyeket több százszor láthattunk. utolsó nagy sikerét
a „több nyelven beszélünk,„ című róma-kabaréban aratta. amikor
csak szabadideje volt, járta a vidéket és megneveztette a fal-
vak, városok, tanyák lakóit is. több filmben, televízió-jelenet-
ben és rádióműsorban szerepelt.

a közszeretnek és tiszteletnek örvendő művészt kétszer
tüntették ki a munka érdemrenddel, 70., illetve 75. születésnap-
ja alkalmából, 1955-ben és 1960-ban. 1958-ban a magyar népköztár-
saság érdemes művésze címmel, három hónappal ezelőtt pedig, 80.
születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatával tűn-
tették ki.

x x x

salamon bélát a vidám színpad és a magyar színházművészeti
szövetség saját halottjának tekinti. temetéséről később intéz-
kednek. utolsó kívánságához híven, koporsóját az mtk labdarugói
vállukon viszik és abban az esetben, ha vasárnap lebonyolítják
az mtk-ftc labdarugómérkőzést, az mtk csapata fekete karszalag-
gal lép pályára. /mti/

17.10/e

- 45 -

mti

bb. 51. jó eredménnyel vizsgáltak az ország első takarmánygazdálkodási szakemberei

vid/kz/tr/e

1965. június 15.

az idén bocsátott először utjukra végzős hallgatókat hazánk első felsőfokú takarmánygazdálkodási technikuma, az orosz-házán működő, új agrár-felsőoktatási intézmény utolsó évfolyamának mind az 58 hallgatója jó eredménnyel vizsgázott, s a tapasztalat szerint nagyon „kapósak”, huszonketten takarmánykeverő üzemben kaptak állást, a többiek pedig állami- és szövetkezeti gazdaságokban segítik majd az alapos hozzáértést igénylő korszerűbb takarmányozás megszervezését. /mti/

bb. 52. a magyar-csehszlovák közös könyvkiadásról

k tf/tr/e fm

1965. június 15.

tartottak munkaértekezletet kedden délután a budapesti csehszlovák kulturában. a megbeszélésen magyar részről a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának képviselői, budapesti könyvkiadók vezetői, fordítók, lektorok, csehszlovák részről pedig juraj klauco, a szlovák szépirodalmi könyvkiadó főszerkesztője és dr. vladislav maislinger, a kiadó magyar szerkesztőségének vezetője vettek részt. /mti/

bb. 56. a „c,est la guerre”, nagysikerű bemutatója szarajevóban

1 tf/tr/e fm

1965. június 15.

a szarajevói nemzeti színház a napokban nagy sikerrel mutatta be petrovics emil és hubay miklós egyfelvonásos operáját, a „c,est la guerre”,-t. a darabot - amelynek bemutatóján részt vett petrovics emil is - milko kelemen neves jugoszláv zeneszerző balettjével és darius milhaud „francia saláta”, című művével egy műsorban adták elő. az operának az ndk-televízió és a nizzai opera után - a rádióadásokat nem számítva - ez volt a harmadik külföldi bemutatója. a szarajevói nemzeti színház még ebben az idényben négy előadásban viszi színre a „c,est la guerre”,-t s az őszi szezonban továbbra is műsoron tartja. /mti/

17.15/e

- 46 -

kle

bb 53. megkezdődtek a diploma- megvédések a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid/tné/s fm cz

1965. június 15.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen kedden megkezdődtek a végzős hallgatók diploma- védései. a bányász- kar bányagépeszeti tanszékének hallgatói voltak az elsők, akik számot adtak tudásukról. őket követik a bányageológusok, majd pedig a bányaművelő és bányamérő tanszék hallgatói. a bányászkaron az idén összesen hatvanhatan védik meg diploma- munkájukat.

utánuk kerül sor a gépészkar 212, majd velük egyidőben a kohász- kar 41 hallgatójának diploma- védésére. /mti/

bb 54. az eurovízió filmre vette a pécsi balett műsorát - sikerrel zárult a skandináv turné, szombaton romániai vendégszereplésre utazik az együttes

vid/tné/s fm cz

1965. június 15.

a pécsi balettegyüttes a napokban érkezett meg svédországi és norvégiai turnéjáról. göteborgban három előadáson, a norvégiai bergenben rendezett nemzetközi fesztiválon pedig két előadáson léptek fel, és műsoruknak négyezren tapsoltak. a pécsi együttesről a svéd és a norvég sajtó nagy elismeréssel írt. az eurovízió részére viivaldi „, etüdök „, bukovi „, a parancs „, és kincses „, mit űakar a kalapod „, című számaikról készitettek felvételt svédországban.

szombaton romániai vendégszereplésre indul az együttes. a bukaresti kongresszusi palotában három, lasi-ban kettő és brassóban egy előadáson szerepelnek, majd június 29-én térnek haza. /mti/

bb 55. nagy sikerrel szerepelt az nszk-ban a diósgyőri vasas művészegyüttes

vid/tné/s fm cz

1965. június 15.

a diósgyőri vasas művészegyüttes 25 tagú népi tánc-csoportja - amely résztvett a nyugatnémetországi erbachban június 3-10 között megtartott nemzetközi népviseleti héten, hazaérkezett vendégszerepléséről. a diósgyőriek méltóképpen képviselték a magyar munkáskulturát. erbachban és több környékbeli városban nyolcszor léptek fel. műsorukat több mint tízezer tekintették meg. színpompás népviseletükkel, művészi színvonalú felkészültségükkel az érdeklődés középpontjába kerültek s műsorszámakkal mindenütt elismerést és nagy sikert arattak. /mti/

17.22/e

- 47 -

kle

bb 57. megnyitott a „ garszon „ vendéglátóipari kombinát

kf/s cz 1965. június 15.

a VII. kerületi vendéglátóipari vállalat a Bajza utcai 1. szám alatti garszonházban kedden délelőtt megnyitotta a „ garszon „ vendéglátóipari kombinátot, ahol 160 személyes étterem, 60 személyes presszó és 250 személyes kerthelyiség várja a ház lakóit és a környékbeli vendégeket. a „ garszon „ étteremben már az első órákban telt ház volt, egyebek között több mint 100 menüt szolgáltat fel.

a kombinát egyébként, azonkívül, hogy a környékbelieknek is rendelkezésre áll, a ház lakóinak teljes, összkomfortos ellátásáról - egész napi étkezésről, mosásról, takarításról stb. - gondoskodik, a kombinát a ház tetőteraszán, jó időben esténként „ házi presszót „ is üzemeltet majd./mt1 /

bb 58. erőteljes felmelegedés kezdődött, a Balaton végre 20.4 fokos - több napsütés, szórványos záporok, zivatarok, szerdán 22-26 fokkal ismét „ nyári napot „ várhatunk

cs/tné/s cz 1965. június 15.

a kontinens nagy részén - a földközi tenger nyugati medencéjétől északkeletnek a keleti tengerig - végighúzódó anticiklon gerinc kedvező időjárási helyzetet teremtett. a meteorológiai intézetekhez érkezett legutóbbi jelentések szerint főleg Németországban, Lengyelországban, s a Kárpát-medence nyugati vidékein köszöntött be a nyári, zömmel napos idő. az anticiklon gerincétől keletnek is, nyugatnak is ciklonok húzódnak. a Szovjetunió területei felett kialakult erős ciklon nyugati oldalán északi eredetű hűvös légtömegek áramlanak délnek, viszont az atlanti óceán feletti ciklon szubtrópusi meleget szivattyúz a kontinens nyugati országai fölé. a brit szigetek felől és Franciaországból kiterjedt esőzéseket jelentettek a megfigyelőállomások.

a hőmérsékleti viszonyok az időszak normáihoz képest még mindig nagy elmaradást mutatnak. az átlagnak megfelelő, vagy az átlagosnál magasabb hőmérsékletet csupán Anglia, Franciaország és Bulgária jelentett. Európa többi országában általában 2-4 fokkal alacsonyabb a szokásosnál, a Kárpát-medence nagy részén, továbbá Lengyelországban és a Szovjetunió európai területének középső és északi vidékein 4-6 fokos a „ melegehiány „.

/folyt. köv./
17.25/e

- 48 -

bb 58./ erőteljes..../ 1. folyt./s

hazánkban kedd reggelig néhány vidék kivételével mindenütt volt néhány mm-től 15 mm-ig terjedő mennyiségű csapadék, a Borsod megyei domaházáról azonban 17 mm-t és jégesőt jelentettek, Berettyóújfalun 19, Miskolcon 22 mm csapadékot mértek.

hazánkban kedd reggel 8-15 fokos minimumszintről indult a felmelegedés, s az országban - Nyíregyháza kivételével - mindenütt elérték a maximumok a 20 fokot, több helyen azonban 23 fokig emelkedett a hőmérő higánya. az ország nyugati vidékein kedden kevés volt a felhő, keletről még sűrű felhőzetet jelentettek a megfigyelők. a délutáni órákban Kecskeméten és Budapestben voltak zivatarok. a Budapestben mért napi középhőmérséklet hétfőn 2.8, kedden kerekén 2 fokkal volt alacsonyabb a sokévi átlagnál. a Balaton víz hőmérséklete hosszú idő után először érte el, illetve kissé meg is haladta a 20 fokot.

a meteorológusok derülátóak : a Kárpát-medencén áthúzódó anticiklon gerinc valószínű több napra meghozta a nyári-
asan meleg, nem zavartalan, de már kellemes időt. a következő 36 órában főleg nappali felhőképződésre, néhány helyen még futó záporokra, esetleg zivatarokra kell számítani, a szél mérsékelt marad. az ország minden vidékén remélhetünk már több óras napsütést. a hőmérséklet tovább emelkedik. szerdán reggel a minimumok 7-14, a délutáni maximumok valószínűleg 22-26 fok között alakulnak ki. tehát a május közepén feljegyzett néhány 25 fokon felüli „ nyári nap „ mellé, szerdán felsorakozik az első júniusi nyári nap./mt1 /

bb 64. megnyitották a Balaton déli partjának legkorszerűbb vendéglátóipari kombinátját Balatonbogláron

vid/tr/s cz 1965. június 15.

kedden délután ünnepélyesen megnyitották Balatonbogláron a Balaton déli partjának legkorszerűbb vendéglátóipari kombinátját, a hullám szállót és éttermet. a felújított, izlésesen berendezett létesítményben 160 személyes presszó, 120 személyes étterem, 80 személyes bár, 40 személyes szálló és ezer személyes kerthelyiség áll a vendégek rendelkezésére. a megnyitó első napján már megérkeztek az első külföldi vendégek is, 30 tagú szovjet turistacsoport szállt meg./mt1 /

17.37/s

- 49 -

bb. 60. baranyai népművészek utaznak pécs finn testvérvárosába, lahtiba

vid/j/e fm

1965. június 15.

Lahti finn testvérváros háromtagú küldöttsége egy hétig tartózkodott pécsen és ismerkedett a város szociális, kulturális, egészségügyi intézményeivel, ipari üzemével, a mecseki erdőgazdálkodással. visszautazásuk előtt a kapcsolatok további bővítésében állapodtak meg. baranyai népművészeket hívtak meg idei jubileumi ünnepeikre, amelyeken lahti alapításának 60. évfordulójáról emlékeznek meg. viszonzásként jövő tavasszal lahtiból énekkar látogat pécsre. ami a sportkapcsolatok bővítését illeti: az idén a finn testvérváros kerékpárosai is részt vesznek a mecsek kupa nemzetközi versenyen, a következő év tavaszán pécs és lahti labdarugói, 1967-ben pedig a két város atlétái mérik össze erejüket. /mti/

bb. 61. családi tragédia pécs-vasason

vid/j/e fm

1965. június 15.

a pécshez tartozó vasasi bányásztelepülésen kengyel károly 36 éves bányász bezörgetett édesapjához, a 65 éves kengyel jános nyugdíjas bányászfelügyelőhöz, az ablakhoz lépő apját pisztollyal mellbelőtte, majd a pisztolydörrenésre odafutó kengyel jánosra, mostohaanyjára is rálőtt. kengyel jános azonnal meghalt, felesége pedig könnyebben megsérült. a gyilkosságot elkövető kengyel károly ezután hazament és halántékon lőtte magát. életveszélyes állapotban a pécsi idegklinikára szállították. az ügyben a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

bb. 63. indonéz könnyűzenei együttes érkezik budapestre

i áe/tné/e fm

1965. június 15.

a magyar-indonéz kulturális csereprogram alapján szerdán indonézia egyik nemzetközi hírű könnyűzenei együttese látogat budapestre. az európa és ázsia számos országában nagy sikereiről ismert tiztagú együttes június 18-án az odry színpadon, 19-én pedig az egyetemi színpadon mutatkozik be a magyar közönségnek. /mti/

17.45/e

- 50 -

bb 59. mura péter, a miskolci szimfonikus zenekar igazgatója

vid/tné/s fm cz

1965. június 15.

a potsdami szimfonikus zenekar meghívására kedden a német demokratikus köztársaságba, potsdamba utazott, ahol június 20-án a helyi szimfonikus zenekart vezényli. /mti/

bb 62. békegyűlés kalocsán a lidicei emlékműnél

vid/j/s fm cz

1965. június 15.

a fasizmus feletti győzelem napjának megünneplése óta több mint 150 békegyűlést, barátsági estét rendeztek bács-kiskun megyében. a békedemonstrációkon körülbelül 60.000 ember vett részt, s fejezte ki tiltakozását az amerikai egyesült államok vietnami és dominikai agressziója ellen. táviratokban és levelekben követelték, hogy az egyesült államok szüntesse be a szabadságukért küzdő népek elleni hadjáratát. legutóbb kedden kalocsán, a lidicei emlékműnél rendeztek békegyűlést, amelyen dr. ortutay gyula, a tit elnöke, bács-kiskun megye országgyűlési képviselője mondott beszédet. /mti/

bb 65. a kubai egészségügyi miniszter látogatása bács megyében

ms/gg/s zs cz

1965. június 15.

dr. j.r. machado ventura kubai egészségügyi miniszter hétfőn és kedden meglátogatta bács megye több egészségügyi intézményét és tanulmányozta az egészségügyi ellátás hálózatát. a vendéget elkísérte dr. beck jános, magyarország kubai nagykövete és dr. mosolygó dénes, az egészségügyi minisztérium megbízott főosztályvezetője. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 32. számú hír / hazánkba érkezett.../ 1.bekezdésének 3. sorában a név helyesen :

g d a n s k

17.45/s

- 51 -

bb 66. előadás a mesterséges holdak gyakorlati alkalmazásáról

cs/tr/s hk

1965. június 15.

a magyar meteorológiai társaság június 17-én, csütörtökön 16.30 perces kezdettel a technika házában ankétot rendez a meteorológiai mesterséges holdak gyakorlati alkalmazásáról, és néhány időszerű tudományos problémáról. az úrkutató fejlesztésnek jelenlegi feladatait és a kutatás távlati lehetőségeit dr. dési frigyos egyetemi tanár, a meteorológiai társaság elnöke ismerteti bevezető előadásában. az ankéton több előadás hangzik majd el a mesterséges holdaknak a légkörkutatóban, valamint az időjárás előrejelzésében történő felhasználásáról./mti /

--

bb 67. az enszeurópai hőerőművi szakértői százhalombattán és dunaujvárosban

vid/hbj/gk/s hk

1965. június 15.

az enszeurópai gazdasági bizottságának hőerőművi szakértői kedden százhalombattára és dunaujvárosba látogattak. százhalombattán megtekintették az épülő dunamenti hőerőművet, amelynek három magyar gyártmányú egysége már áramot termel. megnézték a szerelés alatt levő 150 megawatt teljesítményű, szovjet gyártmányú gőzturbinát és nagy érdeklődéssel szemléltek a magyar tervezésű, teljesen szabadtéri megoldású erőművet, amely tervezésében és építésében nemzetközi viszonylatban is érdeklődést kelt. dunaujvárosban a többi között megtekintették a heller- forgó -féle légkondenzációs hűtőtornyot./mti /

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

s/hk

1965. június 15.

mai bb 39. számú hírünk / kállai gyula beszéde/ 6. folytatásának második bekezdésében alulról a harmadik sortól a bekezdés végéig a szöveg helyesen így hangzik:

... hogy a „proletariátus diktatúrája szívós harc, véres és vértelen, erőszakos és békés, katonai és gazdasági, pedagógiai és adminisztratív harc a régi társadalom erői és hagyományai ellen,„./mti /

18.42/s

- 52 -

bb 68. a szentendrei szigeten kiürítették pócsmegyert és szigetmonostort - a csehszlovák oldalon, a zsitva torkolatánál átszakadt a duna gátja

sb-hbj/vid/hné/s vg hk

1965. június 15.

ausztriában az utóbbi 24 órában lehullott csapadék mintegy egy méterrel emelte az inn folyó és a duna legfelső szakaszának vízszintjét. az esőzés nem tartós, s így valószínűleg a csapadéktól keletkezett kis áradás a bécsi és a felső magyar dunaszakaszon már csak egy-két centiméterrel emeli a vízállást, s legfeljebb elnyújtja a hetedik árhullám tetőzését. a magyar duna felső- és középső szakaszán az utóbbi másfél nap alatt általában 30 centiméterrel emelkedett a víz. szigetközben jól tartják a gátak a víznyomást és nem került sor különösebb intézkedésre. győrnél az 1954. évi maximumot elérő vízállással csütörtökre várják az árhullám tetőzését. a város környékét védő gátak mentett oldalán sok helyen víz tört fel a talajból. győr pitnyédi városrészét a felfakadó víz elzárta a várostól, s csak vízi járművekkel lehet megközelíteni ezt a települést. kedden a városi tanács elrendelte a győrhöz tartozó líkócs újtelep kiürítését az 1-es számú főútvonal és a két duna közötti területről.

komáromban a folyó hétfő reggeltől kedd reggelig 39 centiméterrel duzzadt és még újabb 30 centiméteres emelkedés várható. kedden a vasut mentén már 3000 ember védte a gátakat. a személypályaudvar köré nyulgátat vontak, a teherpályaudvaron 800 méteres szakaszon védekeznek. komárom és szőny között a vasútvonalon csak egy vágányon közlekednek a vonatok, mert a duna felőli vágányon, szőnynél mintegy 400 méteres szakaszon kell védeni a vasuti töltést. kedden dr. csanádi györgy, közlekedés és postaügyi miniszter vezetésével bizottság tekintette meg a munkálatokat.

komárom alatt a csehszlovák oldalon, a zsitva torkolatánál kedden átszakította a duna töltését a víz. így 12 óra alatt komáromnál öt centiméterrel csökkent a folyó vízszintje. ez az átmeneti apadás kissé több időt adott a komáromi vasútállomás, továbbá a komárom- szőny, valamint az almásfüzitő - dunaalmás közötti vasútvonal védelmére. egyelőre a komáromi nemzetközi vasútvonalat egy vágányon biztonságosan üzemeltetik.

esztergomban kedden a víz 45 centiméterrel volt magasabb az 1954. évi maximumnál. a földalatti középkori csatorna-rendszerbe benyomuló duna-víz a város 15 utcájában fakadt fel. kedden reggel esztergom 300 lakója jelentkezett önkéntes árvízvédelmi munkára, s velük együtt összesen hatszázan dolgoztak a gátak erősítésén.
/folyt. köv./

19.05/- szb

-53-

a városban 500 ház vízben áll és 50 családot kellett átmenetileg elköltöztetni. a családokat a dobó katalin és az istván gimnáziumban helyezték el. esztergomban eddig 11.000 homokzsákot használtak fel a védekezésre. az utánpótlásra pedig két homokbányát nyitottak. a csatornahálózatból naponta 22.000 köbméter vizet emelnek át a dunába. a dorogi járásban tát községet fenyegeti a legnagyobb veszély. a falu újtelepi negyedében az éjjel mintegy 150 családot költöztettek biztonságos helyre.

a dunakanyarban a szentendrei szigetet veszélyezteteti legjobban a víz. mintegy 30 kilométer hosszú gátat védenek. az állandóan emelkedő víz miatt mind több helyen kell magasítani a töltéseket. az utóbbi napokban 50.000 köbméter földdel erősítették a gátat. az átázott talajon azonban most már rendkívül nehézkesen mozognak a gépek. ezért a nagy, nehéz földmunkagépeket más, jobb talaju duna-szakaszra küldték, s a gépek helyett kedden délután újabb 500 katona vonult a sziget védvonalaira. így a sárban hatásosabban védhetik a töltéseket, mint a gépek. pócsmegyeren és szigetmonostoron azonban elővigyázatosságból kedden elrendelték a kiürítést. pócsmegyér 824 lakóját a surányligeti üdülőtelep házaiban helyezték el, szigetmonostor mintegy 700 lakója pedig leányfalu iskoláiban kapott szállást. tathitófalu széléről a mélyebb területekről is kiköltöztetik a lakókat a község magasabb részeire.

budapesten kedden reggel 828, délben 831, délután három órakor 837 és délután négy órakor ugyancsak 837 centiméteres vízállást mértek. egész nap nagy erővel védekeztek észak-budán és észak-pestén. a iii. kerületben a nánási uton és a vörös-hadsereg útján a töltést szélesítik és erősítik. észak-pestén a vízművek iv-es kapuja szakaszán homokzsákokkal sikerült elfojtani az átszivárgást. a komp utcai vonalszakaszra, ahol nagyon erős a szivárgás, a fővárosi árvízvédelmi szervezet újabb osztagokat vezényelt. a külső váci uton a gátrendszerbe vágott közlekedési kapukat homokzsákokkal, gerendákkal, agyaggal elrekesztették, nehogy a hajógyári öbölből betörjön a víz. a lánchid pesti oldalán az alsó rakpartra vezető lejárót homokzsákokkal torlaszolták el. a 9-es vonalán a lánchidi villamos aluljáróban kisebb szivárgásokat észleltek, a vizet azonban egyelőre szivattyúkkal át tudják emelni, s így a 9-es vonalán kedden este még fenntartották a forgalmat. ezt a vonalszakaszt állandóan figyelik és szükség esetén gyorsan intézkednek. kedden ugyancsak szivattyúzták a vizet a földalatti vörösmarty téri végállomásából is.

/folyt.köv./

mohács térségében újabb jelentős erősítést kapott az árvédelem. hétfőn és kedden mintegy ezer katona érkezett a duna jobb- és balparti védvonalaira. a katonák főleg homokzsákot töltenek és szállítanak, műszaki alakulataik pedig szád-falat építenek a gátak gyengébb pontjain. a katonákra hárult az a feladat is, hogy robbantásokkal folyosókat nyissanak az ártéri erdőkben. az erősítésekhez szükséges követ ugyanis teherautókon már nem tudják szállítani. ezért víziúton az ártéri erdőkben robbantással megnyitott széles nyíladákokon most már uszályok és dereglyék vihetik a követ a veszélyeztetett töltésszakaszokra. mohács körzetében hétfőn- kedden végre nem esett az eső. így meggyorsult a munka, teljes kapacitással dolgozhattak a gépek is.

a duna jobb- és balpartját védő pécsi és bajai vízügyi igazgatóság szakemberei megállapították, hogy a rendkívül magas vízállás és az erősödő víznyomás ellenére is szilárdan állnak a töltések. közvetlen gátszakadás veszélye - a híresztelésekkel ellentétben - sehol sem fenyegeti a védett területeket. a vasárnap óta tartó kiürítésekre elővigyázatosságból került sor. ezenkívül szükségessé teszi a megelőző intézkedéseket a mohácsnál június 23-a táján várható és esetleg ezer centimétert elérő vízállás, amely majdnem 80 centiméterrel haladja meg az 1954. évi maximumot. kedden került sor az első nagyobb méretű, egy-egy területet átfordító kiürítésre. megkezdték mohácssziget déli felének - a mohácsi rév és nagybaracska közötti kövesut vonalától az országhatárig terjedő területre - lakosságának elköltöztetését. a családokat a szomszédos bács-kiskun megye községei fogadják be, zömmel hercegszántó és csátalja. az áttelepítés megkönnyítésére ismét üzembe helyezték a mohácsi kompot. sor került a kölkedről délre fekvő települések és dunaszekcső folyóparti utcáinak kiürítésére is. csaknem száz tehergépkocsi szállítja a családokat a védett országrészekbe, elsősorban baranya és bács-kiskun megye előre kijelölt községeibe. egyidejűleg áttelepítik a közös és a háztáji állatállományt is.

kedden mohácsra látogatott dégen imre, árvízvédelmi kormánybiztos, aki baranya megye párt- és állami vezetőinek társaságában megtekintette a duna jobb- és balparti töltéseinek védekezési munkáit.

kedden hírek érkeztek jugoszláviából, hogy a dráva novi-bezdannál átszakította a balparti gátat. a jugoszláv területre kiáradó víz egy része valószínűleg a magyar határmenti részeket is eléri, de a közeli magyar községek magasabb területen épültek, s legfeljebb a külterületen, a mélyebb részeken álló házakat veszélyeztetheti a víz. a duna a tiszta és a megáradt mellékfolyók mentén kedden több mint 26.000 ember, köztük 7100 katona védte a gátakat, s 890 tehergépkocsi, 250 nagy földmunkagép és 60 vízijármű segítette a munkát./mti /

bb 69. az árvízvédelmi kormánybiztosság tájékoztatója

gg sb szb vg

1965. június 15.

a duna bécsnél tetőzik, lejjebb végig árad. kedden délben komáromban 771 centiméter, budapesten 831 centiméter, baján 925 centiméter, mohácson 942 centiméter volt a vízálulás.

az eddigi maximumot meghaladó árvízszintek következtében most már több olyan szakaszon is védekezni kell, ahol eddig a természetes partmagasság töltés építése nélkül is kelendő biztonságot adott. különösen komárom térségében a vasuti pályaudvar védelmére, továbbá a komárom-szöny és almásfüzitő-dunaalmás közötti vasutvonal mentén indult erőteljes védekezés, 800 vasuti pályamunkás és 300 honvéd munkábaállításával. a védelmi vonalak hosszának növekedése további nehéz feladat elé állítja a védekezőket.

nagy erővel folytatódik szigetközben, szentendre szigeten, valamint baja és mohács térségében az átázott töltések erősítése és az alacsonyabb szakaszokon nyulgátak építése. korszerű gépekkel éjjel-nappali munkával befejezéséhez közeledik a második védelmi vonal építése szekszárd, mohács, kölked, valamint baja és szeremle belsősegeinek védelmére.

a tizsa és mellékfolyóinak felső szakaszán az apadás folytatódik. vásárosnaménytől lefelé a tiszai védvonalakon még készülséget tartanak.

az árvízvédekezésben résztvevők keddi létszáma: 19 000 fő polgári munkaerő /vizügyi dolgozók, vasuti pályamunkások és a lakosságból szervezett közerők/, a honvédség részéről 7 100 fő, a bm karhatalom részéről 500 fő. a védelmi munkát 900 tehergépkocsi és dömpér, 250 földmunkagép és 60 vízi szállítászköz segíti. /mti/

--

bb 70. m.m. pliszeczkaja fellépése az operaházban

k ol/tné szb fm

1965. június 15.

kedden este az operaházban a szovjetunió lenin renddel kitüntetett állami akadémiai nagy színháza balettegyüttesének vendégjátéka alkalmából m.m. pliszeczkajanak, a szovjetunió népművészeinek felléptével adták elő r. scsodrin: a táltos lovacska című háromfelvonásos balettjét. a nagy tetszéssel fogadott előadáson pliszeczkaja: a királykisasszony, v.v. vasziljev, az oszszszk érdemes művésze: ivanuska, tatjana popko: a táltos lovacska, v.a. levasov az oszszszk érdemes művésze pedig a cár szerepében lépett a közönség elé. az esten k.k. tyihonov vezényelte a magyar állami operaház zenekarát. /mti/

--

19.37/s

- 56 -

bb. 71. bukarestbe utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége

k/hné-/a/zs

1965. június 15.

a román munkáspárt központi bizottságának meghívására kállai gyulának, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának vezetésével kedden baráti látogatásra bukarestbe utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége. a küldöttség tagjai: apró antal és komócsin zoltán, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagjai, gyenes andrás, a központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője és vince józsef, hazánk bukaresti nagykövete, aki bukarestben csatlakozik a delegációhoz. a fehéri-hegyi repülőtéren a küldöttség bucsuztatására megjelent szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagagja, a kb titkára, dr. korom Mihály, a kb titkára és puja frigyos, az mszmp központi bizottság külügyi osztályának vezetője. ott volt a bucsuztatáson m.rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa.

x x x

a késő délutáni órákban megérkezett bukarestbe az mszmp küldöttsége. a bukaresti repülőtéren a küldöttség fogadására megjelentek: gheorghe apostol, és alexandru birladeanu, a román munkáspárt politikai bizottságának tagjai, leonte rautu, a politikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkára, pompiliu macovei, külügyminiszterhelyettes, mauriciu novák, az állami tervbizottság elnökhelyettese. /mti/

--

bb. 72. időjárásjelentés

hné/a/hk

1965. június 15.

a meteorológiai intézet jelenti június 15-én, kedden este 19 órakor:

többórás napsütés

várható időjárás szerdán estig: főként nappali felhőképződés, néhány helyen záporosó, zivatar, mérsékelt szél, többórás napsütés. a nappali felmelegedés tovább folytatódik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 22-26 fok között. /mti/

--

19.50/e

- 57 -

KL

bb. 73. hazaérkezett a szovjetunióból a mezőgazdasági szakember-küldöttség

fm/e hk

1965. június 15.

Losonczi pál földművelésügyi miniszter vezetésével a szovjetunióban járt mezőgazdasági szakember-küldöttség kedden hazaérkezett. a küldöttség v.mackevicsnek, a szovjetunió mezőgazdasági miniszterének meghívására tíz napig tartózkodott a szovjetunióban és kolhozok, szovhozok, valamint kutatóintézetek munkáját tanulmányozta. a delegációt visszautazásuk előtt fogadta L.I.brezsnyev, az szkp központi bizottságának első titkára.

a küldöttség fogadásán a ferihegyi repülőtéren megjelentek keserü jános és dr.soós gábor miniszterhelyettesek; ott volt g.a. gyeniszov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

bb. 74. hazánkba érkezett az alekszandrov-együttes

t vt/hné/e hk

1965. június 15.

kedden este budapestre érkezett a szovjet hadsereg vörös zászlórenddel kitüntetett alekszandrov ének-, zene- és táncegyüttese. a szovjet katonaművészeket a nyugati pályaudvaron ünneplésen fogadták. jelen volt a fogadtatásnál kristóf istván, a magyar-szovjet baráti társaság főtítkára, kovács imre vezérőrnagy, helyőrségparancsnok, valamint a honvédelmi minisztérium politikai főcsoportfőnökségének képviselőjében halász Antal ezredes, továbbá a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének számos képviselője.

ugyancsak ott volt a pályaudvaron sz.d.zotov vezérőrnagy, a szovjetunió budapesti nagykövetségének katonai attaséja, a nagykövetség több más tagja, valamint az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának képviselői, élükön g.v.szregyin vezérőrnaggyal.

a világhírű szovjet katonagyűttes két hétig vendégszerepel hazánkban. bemutató előadásukat csütörtökön este tartják a magyar néphadsereg központi klubja nyári helyiségének szabadterei színpadán. /mti/

20.25/- szb

-58-

jún. 16-30.

h: 27

60.008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. június 16.

bb. 1. a budai duna-part reprezentatív épülete lesz az egi székháza

i szf/gg/e vg

1965. június 16.

reprezentatív épületet emelnek a budai duna-parton, a Bem-rakpart 33-34. számú telken, a pontház szomszédságában. a beruházást a 3. negyedévben kezdi meg az energiagazdálkodási intézet, az épület gazdája.

a népgazdaság sokmilliárd forint értékű energiavagyonával gazdálkodó intézet jelenlegi fontos munkájához méltatlan körülmények között, a főváros öt különböző pontján szétszórtan dolgozik. ezért határoztak úgy felettes szervei, hogy központi székházban együvé telepítik különböző részlegeit. a székházépítésre 31,4 millió forintot irányoztak elő. az iparterv már kidolgozta a terveket, az é. 41. számú építőipari vállalat szeptemberben kezd hozzá a kivitelezéshez. a hétemeletesre tervezett, 700 intézeti dolgozó befogadására alkalmas székház hátával a szomszédos lakóépülettömbhöz simul, fő homlokzata a pontház parkjára, egyik oldalhomlokzata a dunára, másik a fő utcára néz. a fő homlokzat az első emelettől kezdve előreugratott konzolos megoldással, oszlopos földszinttel, a 7. emelet pedig a többi szintnél beljebb, dobozos, lapos tetővel épül. nagyméretű bukónyílású ablakok láncszerűen összefüggő sora világítja meg a helyiségeket. az ablakok fekete fémkerete festői kontraszthatásban lesz a fehér fugás, fényes-piros téglaburkolatú fallal. a jelenleg meglehetősen elhanyagolt duna-parti épülettömb a reprezentatív új épülettel kiegészülve, előnyösen változtatja meg a parlamenttel szemköztli budai városképet. hogy a kép hibátlan legyen, közvetlenül a székház melletti, Bem-rakpart 32. számú kis kétemeletes házat ráépítéssel az új épülettel egy szintmagasságúra emelik. /mti/

- 1 -